

DABARTIES BILDESIUOS

Naujas Kristaus Darbininkas

Brooklyn, N. Y. — Birž. 3 d., J. E. vyskupas Thomas E. Molloy įšventino kunigų Praną K. Ramanauską, šv. Jokūbo katedroje.

Kun. P. K. Ramanauskas gimęs gruodžio 4, 1914 m. Pradinius mokslus užbaigė šv. Stanislovo par. mokykloje 1927 m. Katedros kolegiją baigė su pasižymėjimu 1933 m. Baigęs kolegiją, įstojo į Nekalto Prasidėjimo seminariją, Huntington, L. I., kurią sėkmingai užbaigė.

Primicijos įvyko birželio 4 d. šv. Stanislovo par. bažnyčioje.

Sveikiname primicijantą kun. P. Ramanauską.

Griuvo Socialistų - Komunistų Frontas

Šiomis dienomis, Paryžiuje, Prancūzijoje, įvyko socialistų partijos suvažiavimas, kuriame buvo iškeltas "liaudies fronto", kuris buvo sudarytas su komunistais 1936 m., klausimas.

Dauguma socialistų reikalavo nutraukti bendradarbiavimą su komunistais.

Suvažiavimas 5,490 balsų prieš 1,761 nutarė panaikinti "liaudies frontą" ir daugiau nieko bendra neturėti su komunistais.

Be to, kaip kurie socialistai pareiškė nepasitenkinimo partijos laikraščiu, kurį redaguoja Blum'as. Tas laikraštis netiksliais pranešimais klaidinęs skaitytojus ir tarnavęs Maskvai.

Brooklyno lietuvių komunistų organas įvairiomis žiniomis iš Maskvos bando įrodyti, kad Rusijos sovietų komisaras Litvinovas "atsistatydinęs" ir tebėra Stalino malonėje.

Taip, Litvinovas kol kas dar negavo kulkos ir pakaušį, jeigu tai galima vadinti "malone", bet Litvinovo užsienių politiką Molotovas verčia iš pamatų. Iš to daroma išvada, kad Litvinovas turėjo pasitraukti, nes jis buvo beįtraukęs sovietus į Anglijos - Prancūzijos bloką.

Lietuvių Studentų - Profesionalų Seimas

ALK Studentų - Profesionalų Sąjungos seimas įvyks Marianopolio Kolegijos rūmuose, liepos 1 ir 2 d.

Seimas prasidės iškilmingomis pamaldomis.

VAŽIUOKITE

LIEŲUVON
Per
DARBININKO
-LAIVAKORCIŲ
AGENTURĄ-

Katalikas, kurs neremia
katalikiškos spaudos, neturi
teisės vadintis geru Bažnyčios
vaiku.
Vyskupas Ketteleris

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) BIRŽELIO (June) 6 D., 1939 M., No. 43.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Didelis Gaisras Brocktone

Vienas Žmogus Mirė

Brockton, Mass., birž. 5. — Vakar vakare kilo gaisras trijų aukščių name 141 — 145 North Main St. Gaisrininkai suvažiavo Brocktono, Stoughtono, Abingtono ir W. Bridgewater gesinti. Dvylika žmonių išnešė iš degančio namo. Vienas iš išneštų asmenų, Pranas Godleski, 48 m. amž., sukrito ir mirė. Gaisras širdies ataką. Penkiolika minučių prieš gaisrą tas tą žmogų buvo gydytojas.

Godleski greičiausia bus lenkas, o gal ir lietuvis. Ten gyveno ir p. V. Tukienė.

Gaisras padarė \$25,000 nuostolių. To namo savininku yra Peter Cornelia.

Darbo Tarnyba Ir Palangos Šventosios Plentas

Kaunas, birželio 5 d. — Lietuvoje įvedama savanorių darbo tarnyba. Pirmas darbas, kuris numatoma tiems laisvanoriams pavesti tai moderniško plento nuo Palangos iki Šventosios statybą.

Nubaudė \$7000 Už Algų Įstatymo Sulaužymą

Hudson, Mass., birž. 5. — Federalis apskrčio teismas pripažino, kad Fisher Shoe kompanija nemokėjo darbininkams minimumo algų, kaip yra numatyta įstatymo ir tą kompaniją nubaudė \$5000, o jos išdinininką Max Fisher \$2000.

Fisher Shoe kompanijos dirbtuvėse siuva moteriškus čeverykus.

Hitleris Smerkia Britaniją

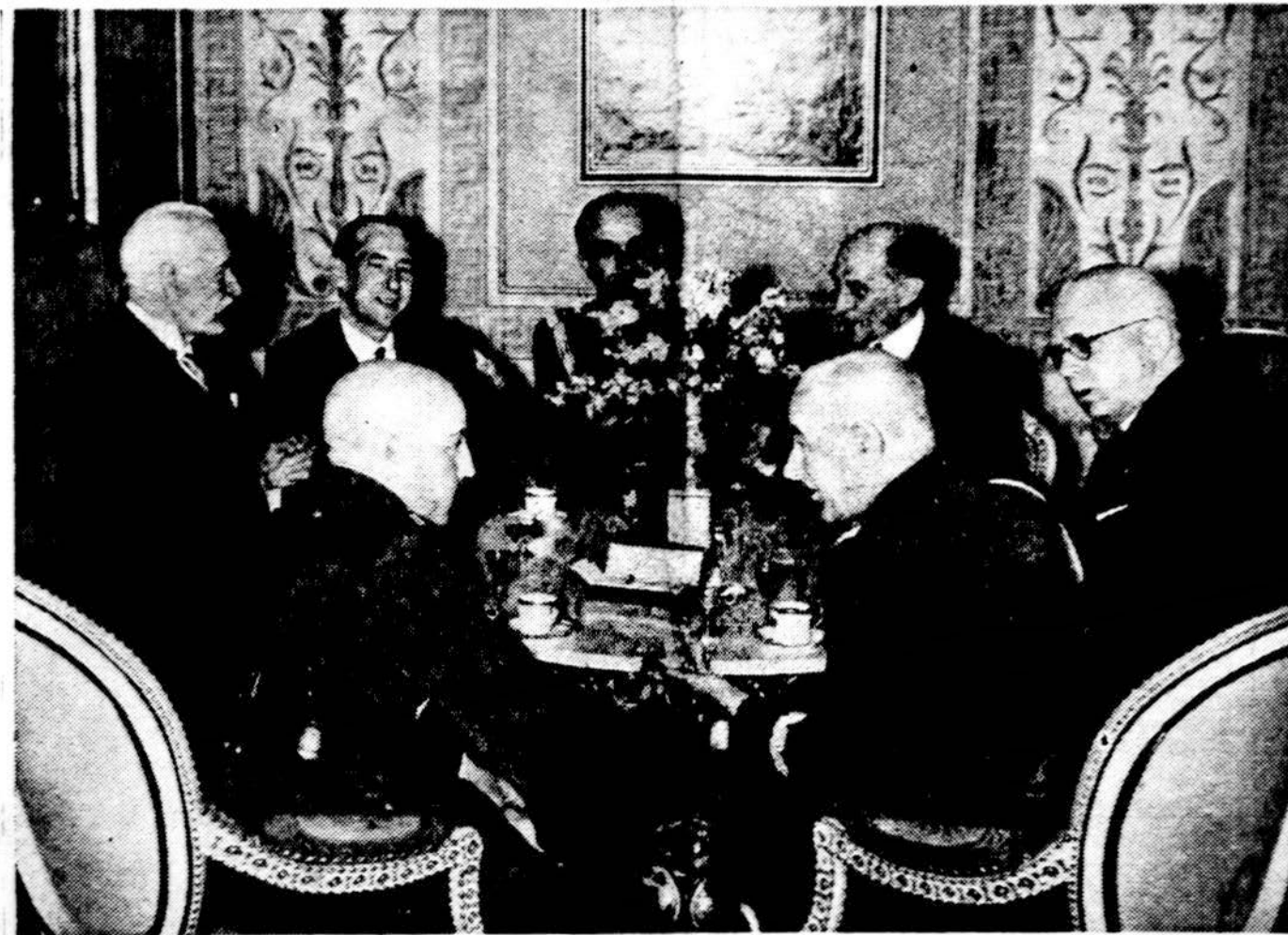
Kassel, Vokietija, birž. 5. — Vakar apie 250,000 karo veteranų susirinko pareikšti ištikimybės diktatoriui Hitleriui.

Karšta ir karinę kalbą pasakė Hitleris. Jis griežtai pasmerkė Didžiąją Britaniją (Angliją) už pasiryžimą ir daromas pastangas apsupti Vokietiją.

Hitleris, kalbėdamas apie Vokietijos karines jėgas, tarp kitko pareiškė, kad nežiūrint kokiam stovyje žmogus nebūtų, jis turi būti "100 nuos. vyras ir kareivis. Jeigu aš sužinočiau, kad kurio nors asmens poelgis neatitinka kritiškai išbandymui, tada aš toki žmogų tuojau pašalinsiu iš vietos, nežiūrint koks žmogus arba kokią vietą jis užimtų".

Veteranai Hitlerio kalbą karštai pritarė ir pareiškė pasitikėjimą.

Tai buvo pirmą veteranų

Lietuvos kariuomenės vadas brig. gen. St. Raštikis vaišėse pas Lenkijos prezidentą Moscickį: iš kairės į dešinę — prezidentas Moscickis, gen. Raštikis, maršalas Smigly-Rydzas, ministras Šaulys, lenkų senato pirmininkas Miedzinskis, karo ministras gen. Kasprzyckis ir užsienių reikalų ministras Beckas.

Šv. Tėvas Darbuojasi Taikai Įvykdyti

Vatikanas, birž. 5. — Jo Šventenybė Pijus XII uoliai darbuojasi, kad Europoje taika būtų užtikrinta. Vatikano diplomatai taikos reikalą daug dirbo ir dirba Londone, Berlyne, Paryžiuje, Varšuvoje, Romoje ir kitose valstybėse.

Šv. Tėvas, Pijus XII jau gavo raštus iš minėtų valstybių sostinių užtikrinimą, kad karo bus vengiama ir yra veikama už pastovią taiką.

Pijus XII tokiu valstybių vyriausybės pareiškimu yra labai patenkintas.

LENKIJA ISTIESĖ RANKĄ LIETUVAI

Varšuva, Lenkija, birž. 5. — Lenkijos spauda ir vyriausybės viršininkai pareiškė, kad jeigu Hitleris pulktų Lietuvą, Latviją ir Estiją, ypač Lietuvą, tai ji ginklu gintų.

Lietuva, laikydamasi neutralumo, beabejo atmetė ir Lenkijos ištiestą ranką, nes Lietuvai nepakeliui nei su Lenkija, nei su Vokietija, nei su Rusija.

Lenkijos nuosirdumas mums būtų suprantamas

tik tada, kada ji atitaisys Lietuvai padarytą skriaudą 1920 m. — grąžins Lietuvai sostinę Vilnių ir Vilniaus kraštą, būtent, atstatys Suvalkų sutartį, pasirašytą 1920 m.

Kaunas — Lenkų spauda skelbia, kad maršalas Smibly - Rydzas mūsų kariuomenės vadą gen. Raštikį revizituos š. m. rugsėjo mėn. 8 dieną.

Sovietai "Reikalauja Užtikrinimo" Baltijos Valstybėms

Bet Baltijos Valstybės Atmetė Sovietų Ištiestą Ranką

Maskva, Rusija, birž. 5. — Sovietų komisarių valdžia, atsakydama Anglijai dėl bendro fronto prieš Vokietiją, pakartotinai pareiškė, kad ji tik tada kalbės apie Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Rusijos sutartį prieš Hitlerį, kada Anglija ir Prancūzija pasižadės ginti Estijos, Latvijos ir Suomijos nepriklausomybę, kaip jau yra pasižadėjusios ginti Lenkiją, Graitiją, Rumuniją ir Turkiją.

Šis sovietų Rusijos reikalavimas, kaip ir kiti reikalavimai yra daromi todėl, kad vilkinti susitarimo klausimą. Rusijos komisariai neturi jokio noro susitarti, nes jie, kaip jau

daug kartų buvo minėta, yra susitarę su Hitleriu. Kai kas sako, kad Stalinas yra susitares pasidavinti Baltijos valstybes. Beje, sovietai apie Lietuvos "globojimą" nieko nesako, bet kai kurie diplomatai sako, kad įeina ir Lietuva.

Baltijos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija diplomatinio keliu pranešė Maskvai, kad jos nereikalauja jokios pašalinės globos ar užtikrinimo joms nepriklausomybės. Jos yra neutralios ir joms iš niekur nesą jokio pavojaus. Baltijos valstybės atmetė sovietų ištiestą kruviną ranką.

15,000 Legionierių Dalyvavo Šv. Mišiose

J. E. Kardinolas O'Connell Sutikė Palaiminimą

Nepaprasta Seimo Sesija

Kaunas, birželio 6 d. prasisėdė nepaprasta Seimo sesija.

Neįleido Vokietijos Žydų

Miami, Florida, birž. 5. — Pereitą savaitę į Havaną, Kubą uostą atplaukė Hamburg American linijos laivas "St. Louis" 907 žydai pabėgėliai iš Vokietijos. Kubos valdžia žydų neįleido, ir pereitą penktadienį įsakė laivui išplaukti. Tas laivas atplaukė į Floridos vandenyną, bet Jung. Valstybių jūros pakraščiu sargyba neleido laivui plaukti arti krašto.

Žydai, pamatę J. V. pakraščiu sargybą, pradėjo šaukti ir prašyti, kad laivas plauktų į kurį nors Amerikos uostą, bet laivo kapitonas, neturėdamas leidimo, žydų reikalavimo negali išpildyti. Jeigu laivas apsisuktų plaukti atgal į Vokietiją, tai esą daugiau kaip pusė žydų nusižudytų.

Jung. Valstybių žydai rūpinasi, kad šios šalies valdžia duotų leidimą Vokietijos žydams pabėgėliams išlipti iš laivo ir apsigyventi. Galimas dalykas, kad žydai išrūpins leidimą, nes Washingtono valdžia palankiai atsineša į žydus.

Boston, Mass. — Sekmadienį, birželio 4 d., Fenway parke prie pastatyto altoriaus kun. James P. Donovan, St. Brendan's par. (Dorchester) klebonas atnašavo šv. mišias.

Dalyvavo Suffolk County Amerikos Legiono postai, tarp kurių ir lietuvių Stepono Dariaus postas.

Pamokslą pasakė kun. Michael J. Scanlon iš St. Rose par., Chelsea.

J. E. Kardinolas O'Connell suteikė palaiminimą 15,000 miniai žmonių, tarp kurių buvo 5,000 legionierių.

Laikė šv. mišių giedoją šv. Jono Seminarijos klierikų choras.

Legionierių varadas prasidėjo nuo Copley Square ir gražioje tvarkoje, nepaisydami nieko lietaus, ėjo į parką dalyvausti šv. mišių. Tai gražus ir pavyzdingas Amerikos Legiono pasirodymas.

Prezidentas Ragina Moraliai Apsiginkluoti

Washington, D. C., birž. 5. — Prez. Roosevelt, kalbėdamas susirinkime prieš karą, pareiškė, kad šiais laikais visą pasaulio žmonių turi moraliai apsiginkluoti, kad išlaikytų taiką pasaulyje. Kiti kalbėtojai taip pat pasisakė už pasaulinę taiką.

Nuskendo Anglijos Submarinas

Žuvo 99 Žmonės

Londonas, birž. 5. — Pereitos savaitės pabaigoje, Riverpoolio įlankoje nuskendo submarinas su 99 žmonėmis. Tuo submarinu buvo daromi pirmieji bandymai. Submarinas pasinėręs nebeišėjo iš viršų. Nuskendo 116 pėdų gilumoje. Tačiau, kad ir ne taip giliai, kaip Jung. Valstybių submarinas "Squalus", bet Anglijos gelbėtojai negalėjo išgelbėti nuskendusiu su submarinu žmonių.

Vadinasi, Anglijos submarinas 116 pėdų jūros gilumoje tapo karstu 99 žmonėms.

Visuomenė griežtai reikalauja padaryti tos baisios tragedijos tyrinėjimą. Anglijos karalius ir karalienė, kurie dabar lankosi Kanadoje ir atvyksta į Jung. Valstybes, pasiuntė užuojautą žuvusiui submarinui.

rinos "Thetis" įgulos šeimoms. Bet užuojauta ne nuramins tu šeimų ir visuomenės. Anglija, kuri turi didžiausią laivyną, neturi nė tokių prietaisų kaip Jung. Valstybės nuskendusius laivams gelbėti.

P-lės M. Baronaitės Kelionė

New Yorkas, birželio 5 d. — Tautinių šokių instruktorė M. Baronaitė, kviečiama Gen. Konsulo p. Grant-Suttie, lankėsi Toronto, Kanadoje. Iš ten vyks į Chicago, kur bus apie birželio 5—6 d. ir išbus apie 2 savaites; iš ten vienai savaitei vyks į Clevelandą, liepos 4 d. sustos Pittsburg, Pa. ir po to grįš į New Yorką.

ED. TURAUSKAS PASKIRTAS DIREKTORIUM

— Balandžio mėn. 15 dieną Lietuvos Seimas baigė savo pavasarinę sesiją. Seimas paleistas iki rugsėnio sesijos, rugsėjo mėn. 15 d.

Kaunas, birželio 1 d. Buvo Liet. Ministras Čekoslovakijai Ed. Turauskas skiriamas U. R. M. Politikos Departamento Direktorium.

IVAIRIOS ŽINIOS

MARIANAPOLIO ŽINIOS

Kun. dr. J. Navickas, kolegijos rektorius, grįžo iš Chicago, kur įvyko Tėvų Marijonų seimas. Šiame seime atstovais išrinkti į generalinį seimą Romoje. Atstovų išrinktas ir mūsų rektorius kun. dr. J. Navickas. Jisai išvažiuoja birželio 14 d. laivu Aquitania. Su juo kartu vyksta kun. J. Jančius. Kun. Rektorių visą mėnesį gydysis kurorte Prancūzijoje.

— Sekminių šventėmis Marianapolyje įvyko keturiasdešimtės atšaidai. Buvo atvykę daug svečių kunigų. Pirmą vakarą pamokslą pasakė kun. Kazimieras Krušnauskas, Worcester, Mass. Mišparus giedojo kun. Balys Ivanauškas, Cleveland, Ohio. Marianapolio alumnas, asistuojant svečiams kunigams. Antrą vakarą pamokslą pasakė kun. Benediktas Gauronskas, Waterbury, Conn. Mišparus giedojo Jo Prakilnybė kun. prelatas Jonas Ambotas, Hartford, Conn., asistuojant kun. Jonui Bakšiui, Rochester, N. Y., ir kun. Vincui Puidokui, Westfield, Mass. Trečią vakarą pamokslą pasakė kun. Pranas Strakauskas, Lowell, Mass. Iškilmingus mišparus atgiedojo kun. Augustinas Petraitis, Worcester, Mass. Po mišparų įvyko procesija su švenčiausiu kolegijos parke. Be minėtų kunigų svečių buvo da šie: kun. Juozas Valantiejus, Waterbury, Conn.; kun. Konstantinas Vasys, Worcester, Mass.; kun. Jonas Vaitekūnas, Providence, R. I. Kun. Pius Juraitis, Athol, Mass.; kun. Pranas Juškaitis ir vietiniai kolegijos profesoriai.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

JŪS GALITE SUTAUPYTI
PINIGŲ, PERKANT
GOLD SEAL ANGLIS
Pirmos rūšies Amerikoniški
kietieji angliai

\$11.50 už toną
Kodėl neužsisakyti šiandien!

**AUTOMATISKAS OIL
BURNERIS**
\$175.00 pilnai įrengtas
Mazi mėnesiniai išmokėjimai
Galite pradėti mokėti Spaliu 1 d.
Klauskite mūsų apie 5 metų
Service Plan

STETSON FUEL
CORPORATION
Tel. SOUTH Boston 1540

Užsisakyti anglis per
Darbininkas
366 W. Broadway, So. Boston.
Tel. SOUTH 2680

— Birželio 11 d. Marianapolyje įvyksta mokslo baigė arba aktas. Ryte vasaros laiku 10 valandą įvyks iškilmingos pamaldos. Pamokslą pasakys kun. Jonas Jančius. Po pietų vasaros laiku 3 val. bus diplomų išdalinimas. Abiturientams laipsnius ir diplomus išdalins Jo Prakilnybė kun. prelatas Jonas Ambotas. Bakalaureato prakalbą pasakys prof. Kazimieras Pakštas, Kauno universiteto profesorius. High school baigia 12 jaunuolių, bendrąjį ruožą kolegijoje 14 studentų ir kolegiją — 15 vyrų.

Bronius Rusteika.

Piknikas Lietuvių Dienai

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos Komitetas visuomenė remia visokiais būdais: vieni platina ženklelius, kuo ypač pasižymi Waterburio lietuviai, kiti asmenine pinigine parama, kiti parengimais kelia Lietuvių Dienos fondą. Kiti vėl organizuoja grupę Brooklyno biznierių, kurie iš visur atvykusiems į Lietuvių Dieną choristams suruošė vaišes.

New Jersey valstybės lietuviai, kurie yra nuosirdūs kiekvieno lietuviško darbo rėmėjai, nutarė surengti didelį pikniką, kurio visas pelnas eina Lietuvii Dienos Fondui. P. P. Liet. Dienos Komiteto darbus narys p. A. S. Trečiokas su žmona rūpinasi, kad tas piknikas, kuris įvyks birželio 25 d., Liberty Park, Hillside, N. J., tikrai pasisektų.

Būtų gražu, jei šis New Jersey lietuvių parengimas susilauktų vieningos paramos. Taip pat būtų gražu, jei ir kitų kolonijų, kaip Philadelphia, Waterbury, Boston, Wyoming, klonio, Chicagos, Pittsburgh, Rochester, New Haven, New Britain ir kitų vietų lietuvių padarytų tam tikslui parengimus. Brooklyno Moterų Vienybė jau yra surengusi balių ir likusį pelną įteikė komitetui.

Patriotingos kolonijų organizacijos arba veikėjai, kurie norite prisidėti prie šio taip svarbaus ir naudingo darbo Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos pasisekimui užtikrinti, tuojau praneškite: World's Fair Lithuanian Day Committee, 16 W. 75th St., New York City.

K. P. Vilniškis.

Kaunas — Lietuvos nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Latvijai paskirtas ligšiolinis 'Eltos' direktorius Pranas Dailidė. Pranas Dailidė, marijampolietis, yra baigęs Petrapilio ir Vytauto Didžiojo universitetus, karo metu daug pasidarbavęs Kaukazo lietuvių organizacijose; buvęs pirmuoju Lietuvos atstovu Kaukazo valstybėms, padėjęs sugrįžti tėvynėn apie 10,000 lietuvių - tremtinių. Grįžęs į Lietuvą nuo 1921 metų Užsienių Reikalų Ministerijoje ėjo įvairių departamentų direktorių ir komisijų bei delegacijų pirmininkų pareigas, buvo "Lietuvos" ir "Lietuvos Žinių" dienraščio vyr. redaktoriu, o nuo 1935 metų iki šiol Lietuvos telegramų agentūros "Eltos" direktoriu.

JUNG. VALSTYBĖS STATO 24 NAUJUS KARO LAIVUS

Washington, D. C. — Šiomis dienomis Jung. Valstybių karo laivyno departamentas užsakė įvairiose privatinėse ir karo laivyno dirbtuvėse pastatyti 24 naujus karo laivus. Pastatymas tų laivų kainuos \$350 milijonų dolerių. Laivų bus įvairių: povandeninių, šarvuotųjų, naikintųjų ir kitokių.

Keletas laivų bus pastatyta šiais metais. Karo laivyno departamentas nori sustiprinti laivyną.

Prie laivų statybos bus priimta tūkstančiai naujų darbininkų.

Garner Kandidatuosis į Prezidentus

Washington, D. C., birž. 5 — Šios šalies vice - prezidentas Garner pareiškė, kad jis, nežiūrint to, kad prez. Rooseveltas ir kandidatuojęs į Jung. Valstybių prezidentus 1940 metais.

Garner tikisi, kad Demokratų partijos suvažiavime jis bus išrinktas kandidatui.

Labai abejojama, kad Garner būtų išrinktas kandidatui, bet dar labiau abejojama, kad prez. Rooseveltas būtų išrinktas prezidentu trečiam terminui, nes nėra jokio reikalo laukti tradiciją.

Užsienių Prekybos Departamentas

Kaunas, birželio 5 d. — Atsižvelgiant į eksporto plėtimą bei naujų rinkų ieškojimo svarbą, prie finansų Ministerijos įsteigtas Užsienio Prekybos Departamentas.

Nuteistas Teisėjas

New York, birž. 5 — Federalis teismas nuteisė Martiną T. Mantoną, vyriausią Federalio Apskričio Teismo teisėją. Teisėjas nuteistas už tai, kad jis teisma panaudojęs savanaukiškiems reikalams. Buvo įrodyta, kad Manton gavo apie milijoną dolerių kyšiais iš įvairių kompanijų.

Lenkų Nervai Nesą Silpni

Varšuva — Generalas Sosnkowskis, kalbėdamas per radiją Pilsudskio mirties ketverių metų sukaktuvių proga, tarp kitko, pareiškė, kad klysta visi tie, kurie mano, kad lenkai turį silpnus nervus. Skaudžiai apsigautų, jei kas manytų, kad Lenkiją būtų lengva nugalėti.

Kaunas — 'Maistas' pernai supirkė iš ūkininkų kiaulių 496,608, o 1937 m. — 460,521. Bendrai 1938 m. 'Maistas' išmokėjo ūkininkams 53,5 mil. Lt., o 1937 m. — 44,1 mil. Lt., 1936 m. — 34,8 mil. Lt. Didžiausia 'Maisto' eksporto rinka 1938 m. kaip ir pirmiau buvo Anglija. Antroje vietoje Vokietija ir trečioje vietoje SSSR. Kiek didesni 'Maisto' prekių kiekiai buvo parduoti Jungtinėms Amerikos Valstybėms, be to, smulkesniais kiekiais Belgijai, Švedijai, Norvegijai, Prancūzijai, Palestinai, Šveicarijai ir Afrikos kolonijoms.

Alkoholis Ir Alkoholikų Skaičius Lietuvoje Didėja

Pagal saugumo įstaigų apskaičiavimo duomenis, degtinės kas metai pagaminama apie 3,500,000 litrų. Bendrai imant kiek degtinės pagaminama, tiek ir išgeriama. Metų laikotarpio degtinės daugiausia pagaminta ir išgerta kovo, rugpiučio, rugsėjo, spalio, lapkričio ir gruodžio mėn. alaus gegužės, birželio, liepos, rugpiučio ir rugsėjo mėn. Bendrai palyginus su ankstyvesniaisiais metais, tai juo tolyn, tuo alkoholinių gėrų gamyba ir suvartojimas didėja. Alkoholikų bei turinčių palinkimą prie alkoholio skaičius nežymiai kas metai didėja.

Laikas susiprasti ir eiti blaiviuoju keliu. kurios nebuvo sumokėjusių arti 3 milijonų litų. Pirkkliai buvo skolingi — 1,148,000 Lt, ūkininkai 939,000 Lt, savivaldybės 186,000 Lt, bažnyčios 81,590 Lt ir kit.

Nustatytas Miesto Ženklas

Vilniaus miesto magistrato speciali komisija, kuri tyrė, koks Vilniaus miesto turėtų būti ženklas, šiomis dienomis priėjo galutinio susitarimo. Nutarta Vilniaus miesto herbą laikyti šv. Kristupo figūrą su Vaikeliu Jėzumi ant pečių. Šis ženklas rišamas su legenda apie šv. Kristupą, kuris perbrisdamas upę, perneša Vaikelį Jėzų. Vilniaus miesto ženkle šis vaizdas, bebrandančio šventojo, turi būti atliktas frontaliai. Šventasis kiek palinkęs ir rankoje laiko ilgą lazda, kuri viršuje atvaizduoja dvigubą kryžių. Šventojo kojos mirksta vandeny, o tolumoje matyti žemės kraštas.

Pirmos Pagalbos Patarimai

Ką Daryti Apsideginus?

Pereitą metų net 6,000 žmonių mirtinai apsidegino, ir apie 50,000 kitų gana rimtai apsidegino, pagal National Safety Council statistikos.

Apsideginimai reikalauja gydytojo, bet paprastas žmogus gali kiek tuoj palengvinti skaudėjimą, ir sulaukyti tolesnį užkurtimą.

Apsideginimai, paprastai, atsitinka dėl keturių priežasčių: — chemikalų kaip rūgščių (acids) ir deginančios medžiagos (caustics); karštų skystimų ar kietų, nuo ugnies arba nusitrinimo.

Jeigu nuo chemikalų, kaip nuo rūgšties arba deginančios medžiagos, nu-plauk apdegintą kūno dalį vandeniu, vartok daug vandenio. Kur galima, vartok bėgantį vandenį iš krano, iš šmirkštynės, arba pan. Plauk vandeniu pakol apstoja skaudėti arba pakol gydytojas ateina.

Dėl visų kitų rūšių — su-laikyk orą nuo žaizdos — geriausia vartoti paprastos kepmos sodos (baking powder). Apdulkink ant žaizdos per ploną švarų skudurį. Neleisk vandenio. Galima vartoti kai kurias motis ir tepalas, bet tie nesutinka su gydytojo vartojimais daigtais, kuomet jis atvyksta.

Žmogus apsideginęs, kartais kenčia labiau nuo iš-gascio, negu nuo apsideginimo. Prižiūrėjęs žaizdą, paguldyk jį ant pečių galva žemiau kūno. Apendk jį ir šiltai palaikyk. Nekalbėk jį ir jo nešnekink. Laikyk aromatiškus amonijos spiritus arti nosies ir trink jo kūno sąnarius. FLIS.

KAUNAS — Gyventojų surašėjimas Vokietijoje pagal užsiėmimą, kilmę, kalbą ir tautybę įvyko gegužės 17 d. o Klaipėdos kraštui sumažinti kaimų skaičių, sujungiant po kelis į vieną. Klaipėdos apskrityje tokiu būdu iš 250 kaimų beliks tik 73; panašiai sumažės ir Šilutės bei Pagėgių apskričių kaimų skaičius.

KAUNAS — Birželio 4 d. Kaune įvyks didelis Sąjungos Ginkluotoms Krašto Pajėgoms Remti apygardų atstovų suvažiavimas, kuriame bus aptarti Ginklų Fondo ir visos Sąjungos reikalai bei apsvarstytas ir priimtas platus veikimo planas krašto saugumo reikalams stiprinti.

Mėnulis Sudušiųs

Zinomas anglų astronomas sir James Jeans Royal Society susirinkime Londone paskelbė apskaičiavęs, kad mėnulis susidurs su mūsų žeme ir sudušiųs į gabalus. Tai įvyksią, žinoma, ne ry-poryt, bet... už 45 milijardų žvaigždinių metų. Anot James Jeanso, mėnulių pražudysianti jūrų antplūdžių ir atoslogijų i-taka, kuri ir dabar jau nei-giamai veikianti pastovų mėnulio kelią. Ji nuolatos pritraukianti mėnulį arčiau žemės. Tas nuolatinis mėnulio artėjimas prie žemės ir mėnulio pusiausvyros sistemos, mėnulis pir-miausia suskilsiąs į du ga-balus, o tie jo gabalai vie-nas paskui kitą smogsią į žemės rutulį. Smūgis, anot James Jeanso, būsiąs toks baisus, kad ir žemės rutu-lys subirsiąs į gabalus.

— Jaunosios Lietuvos Sąjungos krepšininkų komanda, papildyta kitų komandų geresniais žaidėjais, Rygoje nugalėjo Latvijos rinktinę komanda 29:28.

Varšuva

Velykų šventės Varšuvos lietuvių tarpe. Velykų šventės Varšuvos lietuvių tarpe praėjo jaukioje nuotaikoje. Pirmą Velykų dieną lietuvių pamaldose giedojo lietuvių chorą: Pamaldose dalyvavo Lietuvos pasiuntinybės personalas ir Varšuvos lietuviai. Po mišių ir lietuviško pamokslą lietuviai buvo susirinkę į savo bažnyčios salę, kur pasidalino velykiniu kiaušiniu ir vieni kitiems palinkėjo viso gero. Ta proga Varšuvos Lietuvių Savišalpos Draugijos pirmininkė p. M. Mazikienė pasakė susirinkusiems nuosirdų žodį.

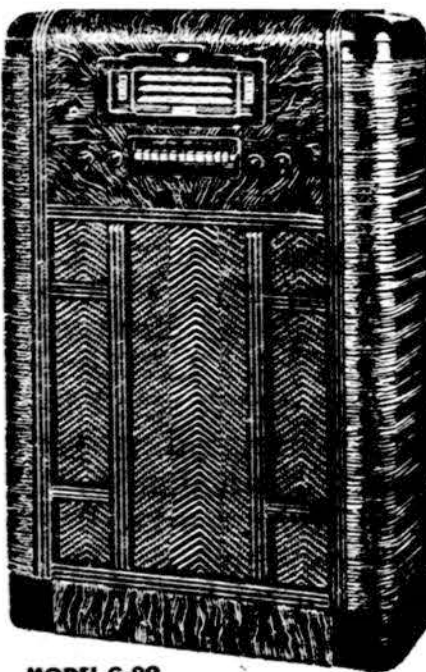
Be to, Velykų švenčių proga Varšuvos lietuviai lankėsi vieni pas kitus ir šeimyniniuose rateliuose dainavo lietuviškas dainas.

— Nors Lietuvos socialdemokratai neturi savo atstovo naujojoje vyriausybėje, bet socialdemokratų laikraštis "Mintis" ragina visus savo vienminčius remti naująją vyriausybę ir kuo galėdami dėtis į krašto saugumo stiprinimą.

SEE AND HEAR THE RADIO THAT
**NEEDS NO AERIAL—
NO GROUND WIRES!**

The new G-E Radio with the
exclusive BEAM-A-SCOPE

When you buy a new 1939 G-E Beam-a-scope Radio you can scrap your aerial. The new G-E needs no aerial—no ground wires. Yet the new G-E gives you quiet, fine reception. Because the exclusive built-in G-E Beam-a-scope reduces local static interference—improves performance amazingly. The new G-E operates in any spot in any room. Just plug it in like a floor lamp—anywhere!

GE RADIO

For replacements specify G-E Pre-tested Tubes.

Šio modelio Kaina \$114.95. Už seną Jūsų radio duosime \$25.00. Liks Jums mokėti —

**TIKTAI
\$89.95**

EASY TERMS: Top cash allowance for your old radio in trade

Isigykite Naują G-E Radio

Sie General Electric Radio turi labai švelnų toną, turi automatišką tuningą. Jis padarytas labai elegantiškai. Pirm negu pirksite radio, ateikite į mūsų krautuvę ir pamatykite General Radio, kuris nereikalauja aerial nei ground. Duodame išsimokėti lengvais mėnesiniais mokėjimais.

GENERAL ELECTRIC

UNION ELECTRICAL SUPPLY CO. INC.
92 HIGH ST., BOSTON, MASS.
SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas
Telefonas Liberty 2337

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOR KAINA:
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsienyje metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsienyje 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680.

Naujosios Anglijos Prelatas

Nereikia nė minėti, kad suteiktasai gerb. kun. J. Ambotui poaukštis didžiai nuddžiungio Naujosios Anglijos lietuvių. Prelatūra bei monsignoratas, kad ir nesuteikia jokios galios administracijos srityje, bet garbės atžvilgiu aukštai pakelia pažymėtąjį asmenį. Šiuo atveju visi vienbalsiai sakome: gerb. kun. J. Ambotas pilnai užsipelnė prelato vardą. Hartfordo Vyskupas yra pareiškęs, kad tą titulą suteikė kun. Ambotui po ilgo ir nuodugnaus ištyrimo jo garbingų darbų, nuveiktų šv. Trejybės parapijoje.

Mūsų išeivijai teko pergyventi daug audringų laikų. Dabar santykiai jau gerokai susitvarkė, bet kokia 25—30 metų atgal čia virė įtempta tarpusavio kova. Jos atbalsiai iki šiol dar tebeprasidėjo ir jos pasėkos giliai įsišakniję mūsų psichologijoje. Dirva tai kovai — parapijos, kurios tais laikais didžiojo kolonijų dar tik formavosi — kūrėsi. Todėl nuo parapijų vadų klebonų daug parėjo tos kovos kryptis ir smarkumas. Kovota, žinoma, prieš laisvamaniją, kuri siekė pasimti visuomenės vadovybę. Kovos būdas ir taktika daug priklausė nuo kovotojų mokslinio išsilavinimo, kultūros ir temperamento. Jos išdavo — rezultatai atspindėjo periodinėje spaudoje. Tais laikais kova buvo per daug smarki ir permaža kultūringa, dabar daug sušvelnėjo — oponentai lyg kiek susiprato, sužmonėjo. Tačiau ir dabar yra nemaža mėgėjų pasipešti. Saugiai įsitikinę, kad laikrastinė kova fizinės žalos nepadarė, mes kartais be atodairio kimbame kits kitam į skiautures, su reikalu ir be reikalo.

Taigi kaip yra malonu, kad tokios kovos įkaršty atsiranda koks rimtas taikytojas, kurs užpila ramybės nešęjį visuomet buvo ir tebėra Prelatas J. Ambotas. „Venkite kraštutinumų, laikas viską išspręst, išgydyti“, — tai jo šūkis. Išmintingas tai šūkis, kurs galų gale įrodo savo vertę. Tačiau tai nereiškia, kad Prelatas Ambotas būtų koks neveiklus oportunistas, pasyviai pasiduodąs gyvenimo tekmei. Anaipol. Jei jis būtų buvęs neveiklus, tai nebūtų padaręs ką padarė. Parapija neperdidžiausia, dalinai išsimėčiusi, o viskas įkūrta pirmos klasės tvarkoje. Bažnyčia, klebonija, mokykla, vienuolynas — tie keturi žodžiai lengva ištarti, bet jų turiniui sudaryti reikia keturių žmonių pajėgos. Jis gi vienas tai atliko.

Visuomenės veikla taip pat įskaito Prelatą Ambotą į skaičių uoliausiųjų darbuotojų. Anuo metu jis būdavo pirmaeilinis toji srityje. Ir dabar neatsilieka. Tautos reikalai ne tik jam nesvetimi, bet užima vieną iš pirmiausių vietų jo gyvenimo programoje. Bet viena ypatybė tai tik jam vienam įgimta: pareigų priverstinai niekam neuždeda, nes moka parapijonis taip paveikti, kad kiekvienas su didžiausiu malonumu pats sau pareigas užsideda. Tas ypatumas kaip nereik geriau apibūdina malonią Prelato Amboto asmenybę. K.

J. MAŽEIKAS

Napoleonai Žygiuoja Toliau...

Tas yra gera, — kas gerai baigiasi.

Prieš pusantro šimtmečio — iškilęs, gimęs tarp banguojančios jūros — korsikietis, vienas iš daugelio brolių — Bonapartas, — jo vardas buvo Napoleonas. Tai buvo karys, kurs mokėjo uždegti kitus, kurio klausė didžiulė armija, nors jis vedė ją be aiškaus tikslo, — arba net į pražūtį.

Europoje jis keitė sostus. Jis atsidūręs ir anapus Viduržemio jūrų. Ant šaunaus žirgo jojo Egipto piramidžių šešėlyje. Jis kalino ir popiežių, ir pats, savo rankomis užsėdėjo ant galvos imperatoriaus vainiką... Nepavyko jam tik paskutinis žygis — žygis į Maskvą...

Dabar kiti laikai, kitoki užsimojimai, pasikeitė ir žygiai. Nauja epocha — gimdo ir naujus Napoleonus.

Apeninų Napoleonas — nori sukurti naują Romos imperiją. Ką jis jau pamokė naujos imperijos gimimą!... Etiopijos žygis tai ji įkvėpė...

Keliolika metų vėliau — iškilo antras vadas. Nors vardai abiejų buvo kitoki, bet užsimojimai tikrai plauti — Napoleoniški. Kilniosios rasės vadas pakelti pasistengė tautos garbę ir didybę. Stengėsi, iškelti ją aukščiau kitų.

Apeninų Napoleonas viską darė kruvinais žygiais, jėgos, ginkluotos, brutalės jėgos pagalba. Ne tik Afrikos plokščiakalniai aplais-

tyti žmogaus kraują, — bet jis drįso perplaukęs Adriatiką, plešykiškai pulti per didingas šventes, savo silpną kaimyną ir jį sutripti!

Carbingosios gi rasės vadas — antrasai Napoleonas buvo visą laiką laimingesnis, nors nemažiau „garbingas“. Jis sudorėjo Austriją, ir iš jos atskilusių kultūrų kaimynus. Ir Lietuvos uostas jo rankose... Ir jam visi „geruoju“ gražina, „gražuoju“ pasiduoda arba net prašo „globos“. Ir kol kas viskas be kraujo, be vieno šūvio.

Žinoma, kai reikalinga, jis pagrąšina savo žodžiu, pabarėkina ginklais, ir viską remia dideliu pasitikėjimu ir begalo ryžtinga valia.

Ir jam sekasi visą laiką. Dar niekas iki šiol nedrįso pastoti jam kelio. Jis moka kėję pasirinkti valandą, kada kiti buvo susnūdę ir pavargę.

Ir, nors jis kariavo be „karo“, bet įvyko ne tik okupacija, neteko nepriklausomo gyvenimo tautos — bet, kaip per tikrąjį karą — pasipylė tūkstančiai pabėgėlių ir emigrantų. O skaitlingi būriai „neištikimųjų“ — atsidūrę saugiuose mūruose ir tvirtovėse...

O dar ne galas. „Nesurinktos“ dar visos žemės, kurios per daugelį pereitų šimtmečių buvo pajungtos — Vilgelmo imperijai? Dar gryoji rasė neatliko savo misijos. Dar yra kra-

štų, kurių gyventojai, per ketelį šimtmečių, vis dėlto nesusėję padaryti „grynais“. Jų akys, plaukai ir galiausiai vardai dar nepasidarė „gryni“, nors juos veikė šimtmečių reichokultūra...

Kokių špų dar iškris, šis „grynos rasės“ vadas? O priešiškų naujiems ekspansijos žygiams gali atsirasti, ištikro, nemaža: — nedraugingas užnugaris; nepatogus užnugaris; voikiškoji mažuma neturi reikalingos laisvės; — iš viso, nedraugingas kaimynas; — toliau — žaliavų kraštas, kurių mes reikalingi; ten daug duonos; ten daug bekonų ir svietų; ten daug neišnaudotų galimų ir t. t. ir t. t.

O kas dar čia numatyta? Pamišta, ką dar didelis 80 milijonų tautos vadas gali pareikšti — dabar tai jau turėdamos galvoje, arba kas dar jam gali į galvą ateiti?

Sutartys — nieka! Pasižadėjimai — galima ir nepildyti. Kas pasakytą žodžiu — dar labiau nieko nevaržo, nes žodžiai — tai vėjas!

Europos žemyne susidrumstė. Pati Europa neberanda jėgų iš tų pinklių išsipainioti, kurias tiesia tik keli išdidūs, dėl iškilių savo laimėjimų — vada.

Roosevelto žygį Europos tautos sveikina, ir džiaugdamos tikisi, kad jam padėsant — gal pavyks prablaivyti tamsi, senojo pasaulio pagandė.

K. J. Ragauskas

Vestuvių Drabužis

— Ar nuodėmė gavėnioje dainuoti? Ar nuodėmė bažnyčioj juoktis? Ar nuodėmė šokti moderniški šokiai?

Tokių ir panašių klausimų kunigas neretai išgirsta iš tikinčiųjų tarpo. Tų klausimų giliausioji prasmė yra ši: jeigu čia nėra nuodėmės, aš galiu ramiai sėdėti tai daryti.

Permažai pažįsta savo tikėjimą tokie katalikai, kurie šitaip galvoja. Vien tik tai nedaryti nuodėmė, dar nereiškia būti tikru Kristaus sekėju. Tiesa, griežta prasme — sielos išganymui užtenka išsisaugoti sunkių nuodėmių. Betgi tai dar ne viskas. Žmogaus paskyrimas yra nepalyginamai aukštesnis.

Dekalogą sudaro išimtinai tik draudžiantieji įsakymai: neturėti kitų dievų, neužmušti, nevok, nekaltinti, netiesos ir tt. Tačiau jį vainikuoja du patys didžiausieji Dievo įsakymai, kurių turinys yra grynai pozityvus: mylėk Dievą ir artimą.

Vadinasi, tikram katalikui neužtenka vien saugotis nuodėmių, užlaikant draudžiančiuosius Dievo įsakymus, bet reikia dar pozityviu būdu daryti gerą. Tiesa, ir nuodėmių saugojimas yra galų gale pozityvus veiksmas; pagundoms nugalėti kartais reikia net heroiskų pastangų. Tačiau tenkintis vien tik tuo pozityviu pelnu, kuris, taip sakant, automatiškai kyla iš vengimo nuodėmių, tikram Dievo vaikui yra per mažas. Reikia dar tokių

darbų, kurių tikslas yra ne nuodėmės išsisaugojimas, bet pats gėris.

Kol žmogus tik vengia nuodėmių, tol jo tie geri darbai turi didesnę savanaudiskumo charakterį: vengiamą nuodėmės dėl to, kad būtų išsisaugota už ją, gresiančios bausmės. Bet kai žmogus vykdo Dievo ir artimo meilės įsakymus, tuomet jo veiksmas atsipalaiduoja nuo savanaudiskumo ir tampa nesuinteresuoti: čia jau nebegalvojama apie savo paties naudą; šių veiksmų motyvas yra daug tauresnis.

Žiūrėti vien savo naudos ir saugotis tik to, kas yra bloga, Dievui teatiduodant, ko Jis iš mūsų būtinai reikalauja, yra vergiškojo žymė. Nors, kaip jau minėta, sielos išganymui to užtenka, tačiau Dievas iš savo vaikų, kuriais mes esame, laukia ne vergiškos tarnybos, o sūniško klusnumo. Jis nori, kad mes ne tik saugotumės nuodėmių, bet kad nuolat kiltume aukštyn.

„Būkite tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas“ — šitie Kristaus žodžiai yra tokie gražūs ir nuorožiai žmonėms tokį garbingą uždavinį, kad jų prasmę kiekvienas katalikas turėtų giliai suvokti. Šitie žodžiai verti aukso raidėmis užrašyti kiekvieno kataliko namuose, kad jų gyventojams jie nuolat priimtų pozityviu pelnu, kuris, taip sakant, automatiškai kyla iš vengimo nuodėmių, tikram Dievo vaikui yra per mažas. Reikia dar tokių

Karo Invalido Žodis

Giliai prasmingi mūsų Tautos himno žodžiai: „Išpraeities tavo sūnūs te stiprybę semia“ — šiandien visiems turėtų būti didžiojo kelrodžio. Pažvelgsime garbingon praeitį, ten rasime atsakymą, ką turime daryti šiandien.

Senosios Lietuvos galybės žydėjimo laikais sunkiai sužaloti kariai invalidai, kai jau nepajėgdavo daugiau vartoti ginklo, likdavo vaidilom — kanklininkais. Tie vaidilos apdairiai davė kovą gyvų ir laisvės kovose žuvusių draugų garbingus žygius, saugodavo šventąją ugnį ir kurstydavo Tėvynės meilės liepsną jaunimo širdy, o kai priešai puldavo, kai

Sąžinės apyskaitą darant yra įprasta žiūrėti tik nuodėmių — kokių ir kiek jų būta. Jei išpažinčiai ir nereikalinga, tai vis dėlto pačiam žmogui būtinai praveria sąžinės apyskaitą darant pažūrėti, kas gerojo yra įkvėpta, kokia dvasinė pažanga padaryta, kiek priartėta prie aukščiausiojo žmogaus tobulybės idealo.

Per mažai mūsų akcentuojama ši pozityvinė katalikybės pusė. Daugelis katalikų visą amžių pragyvena manydami, kad nieko daugiau nereikia Dievui, nei jam pačiam, kaip tik gerai žinoti, kas yra nuodėmė, ir sugėbėti nuodėmių išsisaugoti.

Sitoks galvojimas žmogui neleidžia pažinti katalikybės esmės: susidaroma nuomonė, kad katalikybė, nuodėmių paragrafais nuolat pastodama kelią, žmogų tik varžo. Tuo tarpu tikroji katalikybės esmė yra juk ne žmogų varžyti, bet jį išlaisvinti ir kelti aukštyn prie paties Dievo.

Toks vienašališkas katalikybės supratimas dar slopina žmogaus didžiausią dvasiškumą: įprantama tik prievartos būdu saugotis blogo, bet neįmokstama laisva iniciatyva daryti gerą. Saugomasi tik nupulti, bet nejauciama noro nenuptus nuolat kilti. Dievui teuduodama vergiška duoklė, bet nenorima jam aukoti laisvų aukų — Dievo bižomai, bet jo nemylima.

Jei, vaizdingai kalbant, tikėjimas galima prilyginti drabužiui, tai tikėjimo reikalaujamoji nuodėmių vengimo pareiga tėra to drabužio išvirkščioji pusė, pamušalas. Pamušalas, tiesa, būtina drabužio dalis: ji žmogui naudinga — šilumos priduoja. Tačiau už pamušalą ne mažiau svarbi yra drabužio geroji pusė. Ji žmogų papuošia, gražiau padaro, suteikia elegancijos; ji džiugina ir kitus žmones.

Katalikai, besirūpindami savo tikėjimo grynai praktinė puse, „pamušalu“, turėtų labiau susidomėti ir gerąjį drabužio pusę. Tas jų drabužis turėtų būti ne tik praktiškas, bet ir dailus; turėtų ne tik nuo amžinosios gėdos apsaugoti, bet ir dieviško grožio žmogui suteikti. Mūsų tikėjimas turi būti šv. Rašte minimas dailus vestuvių drabužis.

„P. G.“

kildavo Tėvynei pavojus, negalėdami kitu būdu duoti Tėvynės meilės ir pasiūlymo pavyzdžio, žilagalviai vaidilos eidavo į lauko liepsną, kad savo pasiūlymu permaldaus rūsčius dievus, kad uždegtų kovoti ir gintis jaunuosius.

Lietuvos jaunime! Kaip laisvės kovų invalidas, šia neramią ginkluotosios tautos valandą aš noriu Tėvynės meilės vardan tarti tau savo žodį. Aš norėčiau, kad mano žodis tau giliai strigtų širdin.

Laisvės kovų invalidai neteko rankų, kad tavo rankų nevaržytų verguvės pančiai, neteko kojų, kad tu eitum laisvės keliu, neteko akių, kad tu savo garbėje Tėvynėje matytum laisvės saulę...

Jaunime! Mirusieji neatšikels. Bet dar gyvi žuvusių laisvės kovotojų draugai: pirmūnai, savanoriai, šauliai, partizanai ir, sustoję pusiaukelėj tarp gyvenimo ir mirties, laisvės kovų invalidai. Žuvusiųjų kraujo testamentą vykdomes mes. Visų mūsų pareiga ginti brangiausią tautos turtą laisvę ir budėti jos sargyboje.

Geriau mirti laisviems, negu verguvi ir amžina gėda. Jaunime, jei pašauks Tėvynę, ar lauksi, kad tau laisvės ir garbės kelią parodytų karo invalidai savo ramentais, dar kartą tą kelią palaistytų savo krauju? — Jei taip, žinok: mes tai nesvyruodami padarysime. Ant Tėvynės meilės aukuro mes jau sudėjome savo sveikatą, o reikale sušėsim ir gyvybę. Bet įrodyk ir tu, kad jau išmokai vaikščioti laisvės keliu!

Mes netekome svarbiausios mūsų pajūrio dalies. Tai ne tik labai skaudus smūgis mūsų tautai ir valstybei, bet ir labai skaudi pamoka mums visiems. Kodėl netekome? Netekome iš dalies todėl, kad žymi to krašto gyventojų dalis savo ir mūsų nelaimei pamiršo kuo jie yra buvę. Negirdėjo savo Tėvynės, savo kraujo balso. Nelemtos aplinkybės išplėšė jiems lievišką širdį. Tai be galo skaudu!

Bet tas smūgis tenuaidi ne dūžtančio stiklo, bet ginklų plieno žvangėjimu visur, kur yra bent vienas lietuvis. Tegu suburia mus visus į vieną šeimą, kaip anais audringais 1919 — 20 metais. Žemės gabalėlis, kur gyvena mūsų tautos branduolys, dar yra laisvas. Šito žemės gabalėlio nė pėdos mes jau negalime užleisti svetimiams: čia yra mūsų geresnis ateities lopšys, arba tegul bus milžiniškas, garbingas laisvės kovotojų kapas!

Niekam mes negrąšiname, bet norą gyventi laisviems mes turime pabrėžti griežtai. Taikai išgelbėti mes atidavėm viską, ką galėjome, bet daugiau jau nieko duoti negalime. Tik bailiai ir ištižėliai gali pasakyti, kad šiandien ginti laisvę yra neįmanoma. Netiesa! 1919 metų laisvės kovos kai kam atrodė dar didesnė beprotėybė: mums pirmiau teko sutraukti

vergūvės pančius ir tik tada kautis, o juk šiandien mes laisvi. Tuomet mūsų buvo saujelė, o šiandien pulkai. Tuomet mes turėjome labai mažą prastų, surūdijusių ginklų, bet tų ginklų rūdis, atmirkinę savo ir priešų kraują, mes nušveitėme į nualintus mūsų žemės arimus. Ginklų atsargą papildėme atimtais iš priešų ginklais. Argi šiandieniniai modernūs ginklai bus prastesni ir mažiau garbingi? Lietuvos jaunime, kariai ir šauliai! Šiandien jums ginklų teikia visa Lietuva. Gaunate ginklus, apkaistytus mergaičių gėlėmis. Jei Tėvynę pašauks, ar leisite tas gėles suminti į purvą, nenuvažę savo krauju? — Ne! Savo garbę — ginklų plieną jūs neatiduosite svetimiams, kad jis amžiais rūdytų. Esu tikras, kad ne! Ginklų pakelsime tik tautos gyvybei ginti.

Prisiminę netolimą praeitį, turime ryžtis. Ateity kiekvienas lietuviškas kaimas turi virsti Dzukijos Perloja, kiekviena geležinkelio stotis Linkaičiais — Radviliškiais, kiekvienas miestas ar miestelis — Giedraičiais — Širvintom.

Neieškokime kitos garbės, be vienos: reikale pirmam būti kovų ugnį! Būti antru Dukiui, antru Juozapavičium, antru Eimui. Štai tikra, amžina garbė, kurios neturi bijoti nė vienas lietuvis.

Didžiųjų įvykių akivaizdoje mes turime užmiršti savo smulkus, kasdieninius reikalus.

Savo ryžtumą pirmiausia įrodykite stiprindami lietuvišką plieną — remdami Ginklų Fondą.

Gražiausią mums pavyzdį čia parodė senutė žuvusi savanorio motina: laisvės kovų metu ji Tėvynei paaukojo brangiausią savo turtą — sūnų... o šiandien atidavė paskutines sutau pas... Gražių pavyzdžių turime ir daugiau: aukšiniai jungtinių žiedai plaukia į plieninį Ginklų Fondą! Taurios lietuviškos moterys duoda kilnų pavyzdį mums — vyrams.

Būdėkime!

Karo invalidas kpt.

L. Zukauskas.

„Karys“

Užsienio Kapitalas Lenkijoje

Kurių Valstybių ir Kiek Pinigų Įdėta į Akc. B-ve

Lenkijoje veikiančiose įvairiose aikšnėse bendrovėse užsienio kapitalas yra gana didelis. Kaip rašo „Kurjer Polski“, daugiausia tose bendrovėse figuruoja Prancūzijos kapitalas, kuris siekia 377 milijonus zlotų. Toliau eina Amerikos Jungt. Valstybės su 267 milijonais zlotų, Vokietija — 191 mil., Belgija — 161 mil., Šveicarija — 123 mil., Anglija — 78 mil. ir Olandija su 56 milijonais zlotų. Charakteringa yra tai, kad Anglijos kapitalas ten, palyginti, yra daug mažesnis net už Šveicarijos kapitalą. Šis faktas yra aiškinamas tuo, kad po Didžiojo karo Anglija labai mažai domėjusis Lenkijos ekonominiu gyvenimu.

Lietuva Pasaulinėje Parodoje

Išpūdžiai iš Pasaulinės Parodos

Akys veda prie sekamo paveldo, kuris yra pietas S. Ušinsko. Jo užrašas skaito: — 1429 m. Vytautui sušaukus valdovų suvažiavimą Lucke, Sv. Romos imperatorius siūlo Vytautui vainiką. To užtenka ir mes sekame tame paveiksle asmenų veidus... Prisimename tą istorijos dalį, kada Vytautas priėmė tą puotą, kurioje turėjo risti Lietuvos nepriklausomybės pamatų sutvirtinimas ateities. Nes lenkai čia pat kasėsi po Lietuvos pamatus... Lucke suvažiavime buvo svarstyta ne vien Lietuvos bei Lenkijos reikalai. Tais laikais grėsė pavojus iš turkų pusės, gi Vytautas būdamas galingas, nuo marių ligi marių valdovas, buvo ir garsus karys ir karo vadas ir tuo laiku visoj Europoj žymus autoritetas. Jis davė sumanytą, kad reikia sujungti visus katalikus su stačiatikius prieš turkus. Ir tam jo sumanymu visi pritarė. Todėl tame suvažiavime ir dalyvavo daug katalikų ir stačiatikių, pasaulionių ir dvasiškių. Pavyzdžiui, istorija sako, kad suvažiavimui atvyko popiežiaus pasiuntinys, daug vyskupų ir kitų katalikų dvasiškių, stačiatikių metropolitai iš Maskvos, daug stačiatikių dvasiškių iš Konstantinopolio, Vokietijos cесiorius Sigismundas, Danijos karalius Henrikas, lenkų karalius Jogaila, didysis Maskvos kunigaikštis Vasilius, totorių kanai, kryžiuočių ir kardininkų magistratai ir daug mažųjų rusų kunigaikščių, kaip Vytauto, taip ir Maskvos klaususių. Visi šie didžiuliai tokiame svarbiame reikale atkeliavo su daugybe palydovų-patarijų. Sako, būk visų svečių būvę apie 15 tūkstančių žmonių, o Vytautui per septynias savaites juos vainikant, kasdien išleidavę po 700 statinių maldas, ir beveik tiek pat visokio vyno, po

700 jaučių, 1,400 avinų, 60 žiobrių arba stumbrių ir po 100 briedžių, o paukščių svečiai tiek suvalgę, jog ir suskaityti sunku būvę. Per tas vašes Vokietijos cесiorius Sigismundas pataręs Vytautą karaliaus vainiku apvainikuoti, o paskui visų krikščionių karvedžių išrinkti, kaip reikės su turkais kariuoti. Čia lenkai įžiūrėjo, kad Lietuva per Vytauto vainikavimąsi jau bus griežtai atskira valstybė nuo lenkų jau pradėto užmesto tinklo ant Lietuvos per Jogailą. Todėl čia pat Vytautui lenkai ir padarė priekaištą, kad jis neva buvo padaręs priešai, jog susidėjęs su lenkais. Reikia, syki susidėjai, tai pamiršk savo valstybės nepriklausomybės apdraudimą... Vytautui tas nepatiko, bet ir to jis nepaisė pasiryžo priimti kara-

liaus vainiką. Lenkai, reikšdami protestą apleido su Jogaila Lucko suvažiavimą. Kada prištartino vainikavimo diena. Vytautas su svečiais, tarp kurių buvo ir Jogaila su lenkų džiūnais, laukė pasiuntinių nuo cесioriaus Sigismundo, kuris pasiuntė savo pasiuntinius su vainiku Vytautui. Pagalbos atėjo gandas apie lenkų veidmainystę. Išgirdęs, jog lenkai su-trukdė pasiuntiniams kelią, Vytautas labai susikrimto ir sunkiai apsirgo. Kad ir tvirtai dar buvo kunigaikščio dvasia, bet senatvė neleido jam iš tos ligos pasikelti ir spalio 27 d., 1430 m. Lietuvos didvyris pasi-mirė. Nuo to laiko prasideda Lietuvos valstybės kritimas li-gi praradimo nepriklausomybės. Žiūrint į tą paveikslą, taip ir matai to garbingo kunigaikščio pasiryžimą palikti Lietuvą nepriklausomą amžiams...

J. K-pa.

ANTROJI LIETUVOS MINISTRO PULK. p. ŽADEIKIO, KALBA ANGLIŠKAI

Pasakyta Lietuvos Paviljono atidarymo proga New Yorko Pasaulinėje Parodoje š. m. gegužės 14 d.; akyvaizdoje keleto tūkstančių dalyvių lietuvių ir amerikiečių:

Garbės svečiai, Lietuvos biėnuliai,

Lietuvių tauta, viena seniausių Europos tautų, Baltijos viena jauniausių respublikų, turėdama savo turtingą istoriją praeitį (kaip kad šios salės paveikslai liudija), turėdama savą lietuvišką kalbą, keltotrys mokslininkų laikomą raktą į senovės Sanskritą, nuo neatmenamų laikų gyvendama Baltijos pajūryje ir abejose didžiojo Nemuno pusėse, kartais raštuose

minima Gintaro Kraštu, apytikriai susideda iš 5 milijonų asmenų, kurių betgi tik pusė gyvena nepriklausomos Lietuvos globoje, kai kita pusė randasi už Lietuvos politinės sienos; taip pavyzdžiui, veiktis ketvirčiai milijone gyvena šiose Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir jų bent 25,000 gyvena štai čia pat Didžiąjame New Yorke.

Lietuva, pračius istorijos šviesoje, jau XIII amžiuje buvo žinoma kaip karalystė (karaliaus Mindaugo valstybė); vėliau Lietuva pragarsojo kaip plati imperija, Didžiąja Lietuvos Kunigaikštija vadinama, kuri XVI šimtmečiu, — laikais Vytauto Didžiojo, sūnaus Kęstutis ir Birutės palangiskės, buvo pasiekusi aukščiausios

garbės ir reikšmės; ir štai čia to didvyrio stovykla viešpatuoja patalpose šios parodos, kuri yra akyvas įrodymas Lietuvos oficialaus dalyvavimo šiame milžiniškame sumanyje, pasauliui žinoma kaip New Yorko Pasaulinė Paroda arba "Rytojaus Pasaulis".

Kalbant apie šiandieninę Lietuvą, privalo neužmiršti reikšmingą faktą, kad Lietuva savo nepriklausomybę paskelbė 16 vasario 1918 metais Vilniuje Didžiam Karui dar toli nepasibaigus. Per 20 metų nepriklausomo gyvenimo Lietuva daug ko laimėjo, bet ir daug skriaudų patyrė, nes dėl taikos išlaikymo jai teko daug savo gyvybių reikalų paaukoti. Tačiau Lietuvių Tauta, ištikima savo senam būkliui: "Kas bus, kas nebus, bet lietuvis nepažus", moraliai išaugo ir sustiprėjo ir jos pasiryžimas būti ir kovoti dėl nepriklausomybės yra nūnai kietas kaip uola. Lietuva su pasitikėjimu savo jėgomis žiūri pirmyn ir tikisi laimingesnės ateities, ištikinusi galėsianti dalyvauti Rytiojaus Pasaulio veiksmuose kaip taikos ir pažangos aktingas faktorius.

Lietuvos dalyvavimas šioje stebuklių parodoje taikungų pastangų taip daugelio pasaulio tautų, yra gan greit grynai kultūros ir jausmo sumetimais, nes materijalo išrovavimo elementas atpuola jau vien dėl to, kad Lietuvos prekybos santykiai su Amerika netik kad tebėra beveik dar užuomazgoje, bet ir sudaro net problemą tam tikrui atžvilgiu, ypač po netekimo vienintelio jūros uosto, kuris Lietuva reikšė palyginamai pat daug kiek New Yorkas reikšė Lietuvai.

Lietuvos žmonės yra dėkingi didžiam Amerikos tautai už įvairius prielankumo veiksmus praityje ir už tai Lietuvos vyriausybė tikisi atsiliepti savo prievolių išpildymu prie progos ir tikisi, kad tolimasis draugingų santykių pagilėjimas tarp

Lietuvos ir Amerikos bus įvykdytas kaip kultūrinėje taip ir ekonominėje srityse.

Lietuvai, kaip matėm, teko nukentėti matomai daugiausia dėl to, kad Lietuvai lemta būti mažųjų valstybių tarpe, tat net ir šis palyginamai kuklus Lietuvos šioje Parodoje pasirodymas, anot panelės Avietenaitės, Lietuvos Generalinio Komisarо Parodos Reikalams, nėra lengvas dalykas. Tačiau Lietuvos vyriausybė skaitė savo malonią žvilgių ir tokios tautos iš Parodos pareigūnų pusės, aš džiaugiuosi galis pareikšti: štai ir mes. Tat vardu mano vyriausybės skelbiu šios Parodos Lietuvos skyrių esant atidarytą.

FLYNN KALBA LIETUVOS PAVILJONE

Remarks of Edward J. Flynn, U. S. Commissioner General, upon the occasion of the opening of the Lithuanian Pavilion at the New York World's Fair, May 14, 1939

It is a great pleasure to welcome Lithuania into the society of nations here gathered around this Court of Peace. And perhaps you will pardon the fact that we, as Americans, take some pride in viewing the exhibit which so fittingly portrays the achievements of Lithuanian nationhood. For it was our President Wilson who insisted that nations who had preserved their cultures be formed into states enjoying their own national rule. So we find a historic bond with the reconstituted state of Lithuania, and we have here the proud justification of a cause our government espoused.

Lithuania, of course, has been a nation since centuries before the discovery of America. Her people have preserved the folkways, here so charmingly represented in the wedding scene, that they brought with

them to the Baltic out of their dim ethnological past. Under the reign of the great hero Vytautas, Lithuanians have known the glory of ruling a great section of Central Europe. They have also known and survived the sorrows of living under the oppressions of foreign rule. And during the past two decades they have succeeded in rebuilding their statehood in the face of discouraging odds. So that today Lithuania stands again as a full-fledged country, culturally intact, ready to defend her institutions with the valor that has made her past a glorious one.

In this country, as you know, there are many thousands of good citizens of Lithuanian origin. And among the many nationalities that go to make up the American nation there is none, perhaps, that has so tenaciously preserved its identity.

while taking its rightful place in American life, as the Lithuanian. In many of our cities there are Lithuanian clubs which have taught their neighbors much about cooperation and mutual assistance. They have given us splendid examples of true charity and true democracy by helping each other, rich and poor, through cooperative finance and cooperative buying.

Thus the same qualities that have helped your country prosper once more as an independent state have likewise helped your people on our shore to achieve an honored place among Americans.

In friendship and admiration, we congratulate you on what you have succeeded in doing in your own land. And we thank Lithuania for her splendid exhibit. Through it you have further contributed not only to the understanding of the cultural wealth that lies deep in all people, but also to the peace and understanding between the nations of the world. By such expressions as these — expressions of the beauty that belongs so intimately to the many peoples that make up the total of civilization — the world is made immeasurably richer.

Again I thank your country, and in the name of the United States Government, I bid Lithuania a cordial welcome!

Kaunas — "Auto" susisiekimo ir transporto bendrovės metimame akcininkų susirinkime gegužės 16 d. pirm. inž. Čiurlys pranešė, kad bendrovė jau turės 50 autobusų. Pernai ligi balandžio mėn. bendrovė turėjo 10 savo autobusų, o rugpjūčio 1 d. — jau 35. Bendrovė pernai padarė 6,471,092 Lt apyvartą, balansas siekė 1,901,292 Lt. Metai baigti su 172,582 Lt gryno pelno. Siemet bendrovė perima keleivių susisiekimą ir Zemačių plentą. Bendrovė kreipia ypatingą dėmesį į tarnautojų parinkimą ir jų ekonominės būklės užtikrinimą.

DARBAS IR SOCIALINĖ LYGYBĖ

1. DARBO IR SOCIALINĖS LYGYBĖS SANTYKIS

1. Darbo ir socialinės lygybės supratimas

Šiandieninis socialinis gyvenimas yra taip išsivysęs, kad socialinis bendradarbiavimas pasireiškia ne tik tarp atskirų valstybių, tautų ar organizacijų, bet net tarp atskirų pasaulio individų. Socialinis klausimas vis daugiau ir daugiau pradedamas gvildinti valstybių, Bažnyčios ir net valstybių sąjungų. Socialologijos mokslas užima vis svarbesnę ir reikšmingesnę vietą kitų mokslų tarpe. Socialinė problema pradedama spręsti įvairiais būdais ir metodais, nes socialinis klausimas jau yra tapęs pirmaeilio klausimu kai kuriose valstybėse. Šios, pasirinktos temos, ribose panagrinėsiu socialinės lygybės klausimą, susijusį su atskirų individų darbu, kaip vienu iš principų socialinės problemos.

Darbo savoka yra trumpa ir aiški. Darbas yra žmogaus ar mašinų veikimas, protingai nukreiptas kokiame nors tikslui pasiekti. Čia kalbėsiu tik apie žmogaus darbą, kaip toki, duodantį jam teisę už savo darbą gauti kitų materialiu ar imaterialiu verčių. Kitaip sakant darbas yra žmogaus jėgos pardavimas už tam tikrą, iš anksto nustatytą, ar susitar-tą kainą. Darbo kaina nėra nustatyta didme-na, nes ji yra nepastovi, svyruojanti ir pareina nuo laiko, vietos, bet svarbiausia nuo pa-reikalavimo būtinumo. Žmogaus darbo jėga pareina ir nuo žmogaus amžiaus, lyties, jo iš-silavinimo, t. y. nuo dvasinių ir fizinį žmo-gaus savybių. Pagaliau darbo kaina pareina ir nuo pačio darbo bei darbo vietos. Šių prie-

žasčių, nuo kurių pareina darbo kaina, yra labai daug, tačiau jas smulkiau gvildinti nėra prasmės, nes tai yra pramonės įmonių ū-kio mokslo uždavinys.

Darbas galima paskirstyti įvairiomis rūšimis, bet šiame atsitikime jį reikia paskirs-tyti tik į intelektualinį (proto) darbą ir fi-zi-inį darbą. Intelektualinis (proto) darbas pa-prastai yra brangesnis kaip fizinis darbas, nes jo kaina turi padengti ir tas išlaidas, ku-rios išleistos mokslo įgijimo metu.

Kokių būdu socialinė lygybė sprendžiama darbo atžvilgiu? Arba, kaip darbas santy-kiauja socialinės lygybės sprendime? Ar so-cialinė lygybės problema gali būti kada ir kieno nors išspręsta? Prieš šio klausimo at-sakymą reikia pastatyti dar vieną klausimą, būtent, kas yra ir kaip suprantama socialinė lygybė. Socialinę lygybę reikia griežtai skir-ti nuo ekonominės (turto) lygybės, kuri jo-kios pasaulio santvarkos niekada nebus įgy-vendinta, nes tai peržengia žmogaus galias. Socialinę lygybę reikia griežtai skirti ir nuo individualinės bei individų dvasinių ir in-telektualiųjų galių lygybės, kurios kiekvienam individui yra įgimtos. Socialinė lygybė yra žmonių vienoda teisė naudotis materialinė-mis ir imaterialinėmis gėrybėmis bei patar-navimais, užtikrinant sau pakankamą pragy-venimo minimumą ir pareiškiant lygią pa-garbą ir meilę kiekvienam artimui. Tai yra vienodas žmonių traktavimas ir vienodas gerbimas bei teisė naudotis visais kultūros patarnavimais. Teisė visuomet gauti darbą neteikiant nei vienam pirmenybės. Tik šio-kia prasme socialinė lygybė gali būti įgyven-dinama. Tačiau tik dvasine ir moraline pras-

Kupraitis.

me, bet ne ekonomine prasme, kaip jau minėjau anksčiau. Pažiūrėkime dabar, kaip santy-kiauja darbas su socialinės lygybės sprendi-mu.

2. Darbo vieta socialinėje santvarkoje

Darbas yra vienintelis ekonomijos pagrinda-s ir kultūros augintojas. Darbas kuria ne tik atskiro žmogaus, šeimos, tautos ar valstybės ateitį, bet jis kuria dvasines ir materia-lines pasaulio kultūros vertybes ir todėl dar-bas yra viso gyvenimo pagrindas. Tik dirbdama žmogus gali uždirbti sau pragyvenimą ir kurti vertybes. Ir tik iš darbo, nes darbas yra vienintelis teisingas pragyvenimo šaltinis, žmogus gali pragyventi pats vienas ir dar iš-laikyti savo šeimą ar savo artimus, negalin-čius sau pragyvenimo užsidirbti. Todėl dar-bas yra vienas iš pagrindinių principų socia-linės lygybės sprendime. Juo šeimose ar valstybėje yra didesnis skaičius bedarbių, tuo šeimos ar valstybės gyvenimas ekonominiai yra sunkesnis ir priešingai. Svarbiausias so-cialinės lygybės uždavinys glūdi tame, kad visi, reikalingi darbo, būtų juo aprūpinti ir tinkamai už jį atlyginami. Šis uždavinys sprendžiamas valstybių politikos ir ekonomi-nės politikos mokslo, ir jeigu valstybės pa-vyktų visus bedarbius aprūpinti darbu, tai socialinė lygybė būtų visai ar dalinai išspręsta. (Bedarbiais reikia laikyti visus tuos, ku-rie darbo yra reikalingi, kad galėtų iš jo pra-gyventi, neatsižvelgiant, kokios asmuo būtų profesijos). Aprūpinti visus bedarbius darbu kartais yra labai sunkus valstybės uždavi-nys ir jį įvygdyti dažnai net negalima atski-ros valstybės ribose, nes susiduriama su eile kitų, svarbių ekonomijos klausimų. Bet ar iš tikrųjų, aprūpinus darbu visus darbo reika-lingus žmones, socialinė lygybė būtų visai ar bent dalinai išspręsta? Taip, socialinė lygybė tuomet, jei ne visai, tai bent dalinai būtų iš-spręsta. Kodėl? Dėlto, kad darbas yra vie-

nintelis teisingas pragyvenimo šaltinis, apie kurį bus kalbama vėliau, o jeigu darbu visi, darbo reikalingi, žmonės bus aprūpinti, reiškia visiems bus duota lygi teisė iš savo darbo maitintis, išgyti nuosavybę ir net apsirū-pinti imaterialiniais patarnavimais, tai tuomet savaime socialinis gyvenimas išsilygina. Vadinasi suteikiama lygi teisė kiekvienam egzistuoti ir kurti sau ateitį, pareiškiant ly-gią pagarbą ir meilę kuryboje. Bet ir, aprū-pinus visus bedarbius darbu, socialinė pro-blema gali būti neišspręsta, jei atlyginimas būtų nepakankamas, iš kurio vienas ar su šeima asmuo negalėtų pilnai pragyventi. To-dėl reikalingas papildymas, kad atlyginimas už darbą būtų pakankamas ir proporcingas asmenų skaičiui, iš kurio jie pragyvena. Pa-galiau, reikia dar pastebėti, kad socialinė ly-gybės problema gali pasilikti ta prasme neišspręsta, jog ir visi aprūpinti darbu ir tinka-mai už jį atlyginami, gali savo uždarbį prae-leisti visai kitur, nesirūpindami savo ar kitų šeimos ateitimi. Savaime suprantama, kad ta prasme socialinė lygybė niekada nebus iš-spręsta ir negali būti ta prasme visai spren-džiama. Kam yra duota teisė ir galimybė kurti savo ir šeimos ateitį ir, kas ta teise ne-sinaudoja arba tik dalinai ją pasinaudoja, tas yra smerkiamas ne tik valstybės ir Bažny-čios, bet tas yra smerkiamas ir pačio Kūrė-jo — Dievo, nes Jis yra pasakęs: "Štai jau treči metai kaip ateinu ir ieškau vaisių ant šito fygų medžio, ir nerandu; iškirsks tat jį, kam dar žemę užima". Visiems, kurie savo atlyginimą išleidžia veltui, reikia naujų glo-bos draugijų, naujų įstatymų ir priežiūros. Šie visi klausimai čia nėra nagrinėtini ir apie juos kalbėti nėra šios temos uždavinys. Šios temos uždavinys parodyti, kiek darbas yra socialinės lygybės sprendėjas, t. y. kiek jis santykiauja socialinės lygybės sprendime, nes visi dirbą žmonės yra socialiniai lygūs, kaip lygūs yra piliečiai valstybėje prieš įsta-tymus.

(Bus daugiau)

Kodėl Žydai Persekiojami?

Pranas Pranskus

Kai mes žvilgtelime į istorijos puslapius, matome, kad dėl vienos ar kitos priežasties, tautos, tarp kurių žydai gyvena, visuomet laikė juos kaip atskirą rasę.

Išskyrimas, žydams ne naujiena. Jau jie seniai gyvena apibrėžtomis tiesėmis ir apibrėžtose žemesėse ir šalinami iš profesijų. Metams bėgant, šie išskyrimai vis pradėjo nykti ir lengvėti; tačiau visvien yra labai sunku elgtis ar taip išdidžiai tautai, ir ir šiais laikais mes matome, kad kelios tautos grįžta prie šių apibrėžimų. Toliau galima išaiškinti, kad šios tautos, staiga, pastebėję žydų šemesnį stovį jų nepakenčia.

Gal būtų čia vien žydų kaltė, nes jie niekuomet nepersima dvasia tos tautos, kurioje gyvena, tai yra, jie nesileidžia prisidėti prie jos; jie visuomet pasilieka lyg atskira valstybė valstybėje.

Nors žydai ne dėl jų tikėjimo persekiojami, bet vis tiek jų tikėjimas padeda išlaikyti jų tautą nuo ištautėjimo.

Mes čia Amerikoje lengvai galime suprasti, kad pašalinimas žydų arba kurios kitos tautos išskyrimas būtų mums kenksmingas, nes visų tautų žmonės yra prisidėję prie kultūros švietimo pažangos. Žinoma, visiems įvairių tautų brožai pasielgimai kartais negali patikti, bet ar už tai mes galime persekioti visą tautą?

Paimkime kitą pavyzdį. Argi būtų leistina, jei mes pradėtume persekioti kurios tautos žmones, dėl jų įtakos valstybės reikaluose? Dar toliau paaiškėja, kai persekiojami katalikai. Ar ne visi katalikai iš kitų valstybių siūnia protestus į valstybę, kuri persekioja jų brolius tikinčiuosius? Taip pat galime suprasti žydų protestus.

Yra slapta baimė, kad žydai yra galingesni ir garsesni, negu tie, kurie valdo juos su didesne fiziška jėga, ir už tai jie yra spaudžiami. Taip prieina prie išvados, kad ne patys žydai kalti, bet tauta su kuriais jie gyvena; tauta, kuri bijosi žydų konkurencijos. Jeigu baimė ir tirinaija mummy viešpatauja, tai žinoma, mes pasinaudosime persekiojimo godumu, gudrumu ir savymeile.

PRANEŠIMAS BERNIUKAMS

Berniukai, jeigu jūs ieškote kur praleisti atostogas šią vasarą, tai kreipkitės į Marianapolį. Šiais metais Marianapolyje yra įsteigta skautų stovykla, tad visas lietuvių jaunimas yra kviečiamas atvykti. Terminas prasidės liepos 4 dieną ir baigsis rugpjūčio (August) 15 dieną.

Berniukai, pagalvokite, per šešias savaites gyvenate skautų gyvenimu, laikysitės jų tvarkos. Mes užtikriname, kad tos šešios savaitės taip linksmai prabėgs, kad jūs norėsite jas pratęsti. Tačiau, jeigu kuris berniukas negalėtų Marianapolyje praleisti šių savaičių, tai gali nors vieną, kitą pabūti.

Siam tikslui Marianapolis paruošė daug įvairių pasilinksminimų, kurių tarpe bus išvažiavimų, piknikų ir įvairių žaidimų. Primename, galite bet kada atvykti nuo liepos 4 iki rugp. 6.

Visais reikalais kreipkitės:

Kun. Dr. A. Jagminas,
Marianapolis College
Thompson, Conn.

Mūsų lietuvių, žydų nemėgimas kyla nuo tų laikų, kai mes buvome įtikinti, kad žydai mus apgavo. Mes turime prisiminti, kad žydų tikėjime yra parašyta, kad palaimintas tas žydas, kuris apgaus gojų. Taigi jeigu žydas mus apgavo tai yra jo kaltė, bet lygiai ir mūsų, kad neapsižiūrėjome. Dėlto juos negalime kaltinti, jei patys nesame gudrus. Vienok jei žydas mus apgavo ir mes tai žinome, bet prieš tai negalime nieko padaryti; kaip pavyzdžiui, didelis prekybininkas prašo tiek ir tiek už daiktą mums labai reikalingą, ir jeigu tiek nemokėsime, tai gali sau eiti, negausi, tokį žydą verta pasmerkti.

Naciai Prieš Žydus

Su pilnu įniršimu naciai užpuola žydus. Kodėl naciai laiko antisemitizmą (žydų neapykaną) vieną iš jų svarbiausių tikslų? Jie tiki, kad vien nesutepta vokiečių rasė, nesumaišyta su svetimu krauju gali padaryti Vokietiją galingą ir kitų tautų pagerbtą. Vien tik vokiečiai, kuriuos jie vadina "Arijai", turi teisę į pilietybę ir privilegijas. Reiškia, visi kiti turi būti ištremti. Nors 1932 metais buvo mažiau negu 600,000 žydų iš 67,000,000 gyventojų Vokietijoje, naciai kaltino ir užkabino ant jų ir Marksistų (šiuos jie laiko daugiausia žydais) visos tautos vargus, — pažeminimą didžiąjame kare, klaidas demokratinės respublikos, 1920 m. spekuliaciją ir priespaudą. Žydai, tvirtina, kad jie, yra gudrus materialistai, bet kur jie bebūtų. Jie prisigretina prie dorų žmonių ir iščiulpia jų turtą bei jėgas. Jie kaltina juos neturį patriotizmo, nors daugelis žydų šeimų gyvena Vokietijoje tūkstantį metų ir kovoja drąsiai visose josios karėse. Kai kurie žydai yra garsūs bankininkai ir kapitalistai. Kiti yra radikalai. Vienok nežiūrime koks jų padėjimas, naciai užsispyrę, kad jie yra galva tarptautinio sąmoklo ir vieši priešai. Tadgi buvo lengva ir liaudis greit sutiko padaryti žydus atleidimo ožiais — tai buvo gyvulys senajame įstatyme ant kurio žydų rabinai uždėdavo visas žmonių nuodėmes ir išvairdavo į dykumas.

Garsūs pasaulio mokslininkai

ninkai šiandien laiko nacių rasių dogmą menkaverte, nes per gausūs tarp-rasiniai moterystės ryšiai yra labai paplitę, kad tik kelios rasės gali būti pavadintos "nesuteptomis".

Tačiau tikra priežastis nemėgimo žydų yra, kad jie (žydai) savo gudrumu ir stropumu Vokietijoje, ypač Berlyne, užėmė daug vietų medicinoje, teismuose, prekyboje ir taip pasidarė taikiniai ekonominės neapykantos, jų ne taip pasekmingų kaimynų ari-ju.

Žydai Valstybės "Priešai"

Nuo Hitlerio revoliucijos, Vokietija yra vienintelė šalis pasaulyje, kur žydai yra oficialiai įstatymais pavadinti valstybės priešais. Jie negali balsuoti nei užimti vietų valstybėje. Jiems visos profesijos yra uždarytos, ir tūkstančiai žydų gydytojų ir advokatų ištremti iš darbo. Jie yra sistematiškai išvaryti iš prekybos vietų ir tarnybos. Visų žydų reikalaujama užregistruoti nuosavybę ir tie, kurie turi daugiau negu \$2000 ver-tes, tai jų turtas konfiskuojamas. Žydukai (žydų vaikai) yra keikiami ir išjuokiami mokyklose ir jiems neleidžiama eiti aukštesnius mokslus. Naciai parodo velnišką energiją, sekdami taip vadinamą dēmę žydų kraujo. Valstybės įstatymai kiekvieną žydą vadina išgama, jei nors vienas jo tėvukų buvo žydas ar buvo žydė vedė.

Viltis, kad nacių valdžia liautųsi spaudusi žydus, ir leistų jiems gyventi ramybėje, neišsipildė. Kasmet išleidžiama griežtesnis įstatymas prieš žydus. Iki šios dienos apie 240,000 žydų yra apleidę Vokietiją ir netekę beveik viso savo turto, sukurdami rimtą prieglaudos problemą kitoms tautoms. Daugelis gabiausių žydų ir kūrybingų artistų iš senosios Vokietijos bei Austrijos buvo ištremti. Žmonės kaip garsūs mokslininkas Einšteinas; Walter, muzikas; Reinhardt, teatro vedėjas; Feuchtrones, rašytojas; ir Freud, psichologas.

Iš dalies dėl vokiečių įtakos, epidemija prieš žydus yra prasiplatinusi po visą Europą, ypač Lenkijoje, kur yra suvirš 3,000,000 žydų; taipgi Vengrijoje, Italijoje ir kitose Balkanų valstybėse.

Kodėl Mussolini Puoia Žydus

Kai laikraščiai paskelbė žinią, kad Mussolini persekioja žydus, tai visi nustebė ir pradėjo mąstyti kas ji privertė taip elgtis, nes iki 1938 metų italai skyrėsi nuo vokiečių nacių tuo, kad nepuolė žydų. Juk tai negalėjo būti, kad Romos-Berlyno ašis ji privertė, nes italai nenori būti vokiečių įtakoj. Jie visą gyvenimą laisvai draugavo su žydais.

Tai kodėl žydai Italijoje, kurie pirmiau buvo pagerbti, taip greit tapo pavojingais?

Italai šiaip išaiškina šią padėtį: Vokiečių antisemitizmas ir italų nesąlygiš — ne vienodi. Vokiečių antisemitizmas yra tikybinis ir filosofiškas, italų biologiškas ir politiškas.

Pirmą negu Italija tapo imperija nebuvo pavojaus dėl tarprasių veislių kryžaviavimo. Vienok kai ji pradėjo siūsti tūkstančius piliečių kolonizuoti Egiptą, tai atsirado pavojus. Il Duce žinojo nelaimingas pasekmes per didelio susibūliavimo tarp įvairių rasių Portugalijos kolonijose ir Pietų Amerikos valstybėse. Nors jis ir nemėgė Anglų politikos, kaip Hitleris, bet vistiek jis anglus gerbia. Anglus jis laikas ketvirtą pasaulio valdovais už tai, kad jie neprisileido į jų rasinę veislę priemaišų. Nėra anglo, kurs vestų juoduką.

Tačiau kyla pasipriešinimas, kad žydai nejuodukai. Taip, bet tai nėra italių įrodymas. Jie laiko žydus ne italais ir tiek. Mussolini išleido griežtus įstatymus, kad apsaugotų italų tautos gyvumą kolonijose.

Kai Mussolini išleido šį įstatymą, buvo daug pasipriešinimų, ypač iš žydų pusės. Žydų Italijoje yra tiksliai 1% gyventojų, bet turi apie 40% geriausių proporcių vietų. Fašiz-

mas nebuvo nusistatęs prieš žydus, bet priešingai, žydai buvo nusistatę prieš fašistus. Dabar žydai negali redaguoti laikraščių, negali pasirodyti kine arba veikaluose; negali propaguoti jų idėjų per radio arba mokyklose. Žydai Italijoje, kaip ir Vokietijoje priversti lankyti savo mokyklas, arba jiems tam tikslu paskirtas vietas valstybinėse mokyklose. Vienok Il Duce padarė išimtiesiems žydams, kurie įrodė jų patriotizmą ir iki šiai dienai tokių yra 3000, veik ketvirta dalis žydų, nuo šių įstatymų yra atleisti.

Dabar kyla tas klausimas, ar italų rasė nesutepta, nesumaišyta? Žinoma, kad ji maišyta, lygiai kaip ir vokiečių, vienok italai, kaip ir vokiečiai yra pagaminę kelius aiškiai pripažintus tipus. Mussolini nenori leisti maišytų vedybų dabar ir tą nusistatymą nori užtikrinti ir ateičiai.

Šis argumentas mums lengvas suprasti, nes mes turime čia Amerikoje, nors ir giriamės mūsų vyriškumu ir

ATOSTOGOS LIETUVOJE

Rašo Jonas Mončiūnas

(Tęsinys)

Kadangi Panemunę įvyko iš įvairių valstybių skautų suvažiavimas, tai tą suvažiavimą ir aš nuvykau. Skautų stovykla gražiai ištaisyta. Plevėsavo įvairių vėliavų. Daugiausia buvo iš Anglijos, Airijos ir Latvijos. Lietuviai turėjo

pažangą, tačiau dauguma valstybių (state) yra išleidę įstatymus prieš suvažiavimą tarp juodosios ir baltosios rasės. Taipgi mūsų kongresas jau seniai yra išleidęs quota (proporciją) ateivių. Mongolai visai neleidžiami. Rytų Europos quota sumažinta iki minimumo. Šiaip atidaro ma durys kuoplačiausiai išeiviams, kurie panešėsi į valdančios rasės tipą.

Italija mano, kad ji tegali priekelti Romos imperiją tik giliu patriotizmu, gyvu tikėjimu ir švaria rase. Ar ilgai išstės šios valstybės žydų persekiojimą, mums paaiškės vėliau.

įvedę garsiagalbius, per kuriuos leido lietuviškus muzikos kurinius. Kai kur ir iš kitų šalių skautai grojo savo kūrinius. Buvo ir iš Amerikos — Baltimorės. 8 val. uždegė laužą ir tuo baigė programą.

Liepos 17 d. važiavome į Kaspariškius, paskutinį kartą, pas seserį Morkūnuose. Mano buvusieji draugai atėjo manęs pamatyti. Sunku pažinti. Motiejus Janonis prašė pasveikinti jo švogerką, kuri gyvena So. Bostone, p. Naudžiūniene, kurios vyras mirė kiek metų atgal.

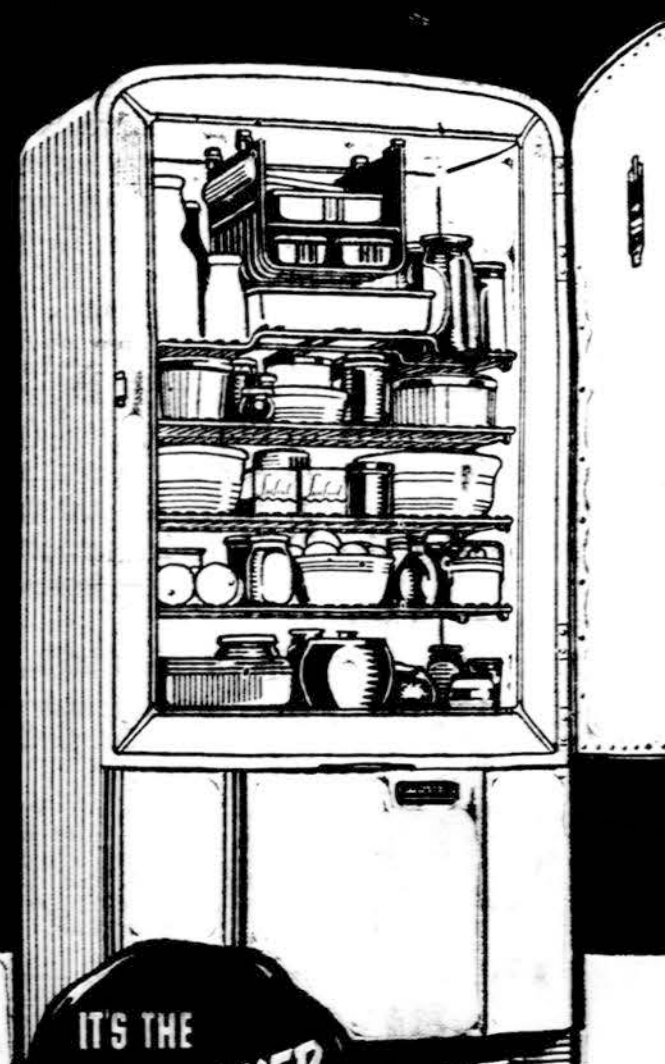
Liepos 18 d. įvyko smarki perkūnija. Alionei, paeinančiai iš Pašulių kaimo, Rumsiškės vals., gyv. broliu vienas nuo kito už 10 kilometrų, vieną vietoje užmušė, o kitą mirtinai sužeidė tuo pačiu kartu. Bernardą Baiboką sunkiai sužeidė. Buvo nuvežtas į Kauno ligoninę. Daug namų padegė. Lietuvoje perkūnėlis smarkiai trankosi.

Bus daugiau.

NEW WESTINGHOUSE Economy-Six!

THE NEW LEADER IN

SPECIAL VALUE!

DIDELIS 6 PĖDŲ 1939 MODELIS... TIK

\$149.50

\$5.00 įmokėti

14c į dieną išsimokėti

IT'S THE **PACEMAKER** FOR '39

DEPENDABLE REFRIGERATION AT ROCK-BOTTOM COSTS

Kitchen Proved

SEE IT TODAY!

IMAGINE WESTINGHOUSE QUALITY AT THIS *Amazing Low Price!*

JOSŲ PINIGAI PRIŠAKY SU WESTINGHOUSE "ECONOMY - SIX"

Westinghouse Refrigerator

Ateikite į Mūsų Krautuvę Ir Pamatykite Šį Westinghouse "Economy — Six"

Union Electrical Supply Co. Inc.

92 High Street Boston, Mass.

Samuel Kaufman, Prezidentas ir Kasininkas

Telefonas LIBerty 2337

Traukiantis naujas Westinghouse apdailinimas... visi - plieniniai kabinetai... ilgai tveriantis, aukštos - gamybos Dulux dengimas... visas - porcelianinis vidus... skoningas lentynų įrengimas... PLUS žymus Westinghouse TAUPYTOJAS užantspauduotas mechanizme su Forcer - draft šaldytuvu... ilgalaikis tepimu ir paremtu 5 metų apdraudos Planu!

LDS N. A. Apskričio Gegužinė Puikiai Pavyko

(Tęsa)

Salę pasigirsta dainos. Čia susigrupuoja Aušros choras iš Gardner. Žmonių pilna salė tik šnara, kalba, toliau dainuoja, piskauja, ir t. t. Dainuot stadija neįmanoma. Bet dainininkai, vadovaujami energingo Atholio vargonininko Jurgio Stačioko, užtraukia iš pilnumo krūtinų lietuvišką dainą. Visą nustelbia, jie vyrauja ir būdina kiekvieno širdyje Lietuvos meilę. Štai pirmoji — Pauti Linksmas. Primenia rugiapiūtę, ta linksmiausia laiką tėvynėje Lietuvoje. Bet čia dainuoja daugumoje čia gimusieji... Ar jie tiek jaučia, kiek anas ir anoji iš tėvynės atvykusieji... Šiuo momentu bendras jaukumas supa visus ir visi kartu gyvena vienu kilniu ūpu. Vėl traukia — Oi čia čia liulia... Vėl nauji prisiminimai... Vėl traukia — Mūs lietuvaitė... Ir vėl traukia Oi roviau roviau... Ir vainikuoja savo dainas — Tekėjo Saulė... Kiek gilaus romantizmo... Kiek čia prisiminimų... O čia dainuoja choras, kurio kolonijoj nėra nei parapijinės bažnyčios, nei mokyklos, tik nuoširdžių lietuvių būrys, kurie yra susitelkę į keletą fraternalių draugijų ir šio jaunimo organizuotas Aušros choras. Jie ir atvyko pasirodyti, kad jie gyvendami toli lyg saloje esą lietuviams gimę ir jais nori būti... Ar reikia daugiau ką berasyti? Juk faktas kalba pats už save... Mums tenka džiaugtis tokia lietuviška Gardneriečių dvasia ir jiems linkėti kuogeriausių sekmių jų darbuotėje. Vienok lai bus leista jiems palinkėti Lietuvos himno žodžiais — Tegul meilė Lietuvos dega jūsų širdyse...

Klausiu, kas yra Gardneriečių choro pirmininkas? Randu asmenį, kuris mane informuoja, Gardnerio Aušros choro pirmininkas yra darbusis veikėjas Petras Aukštikalnis. Taipgi sužinau, kad veikli choristė sunkiai dirbo organizuodama bus — p-lė Alena Dogelytė ir su ja Petras Aukštikalnis ir Danielius Brazauskas. Iš Gardnerio atvyko ir daug savo automobilių. Tikrai gražu, kada kolonijoje yra toks vieningas gyvumas.

Antras choras susigrupuoja, tai Sv. Roko par. Montello, Mass. Tokioj maišaty ir triukšme, nėra abejonės, kad yra labai sunku dainuoti, tai ne koncertui vieta, bet choristai, vadovaujami p. Vaičiūčio, užtraukia linksmąją — Pasisėjau žalią rūtą... Toliau, — Berneli mūsų, ir vėl toliau, Ant Kalno Klevelis stovėjo... Palankėj... Ant tėvelio

SUFFOLK DOWNS

DABAR IKI LIEPOS 22
Kasdien Dvigubos Lenktynių Laikas
1-mos ir 2-ros lenktynės 2:15
Įžanga (su takais) Sėdynės 99c.
Clubhouse \$1.50—8 lenktynės kasdien

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBIA MOTINOS SVČ.
Pirmininkė — Eva Markšienė.
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirm. — F. Zaitėdienė.
564 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė.
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markšienė.
4115 Washington St., Rosindale,
Tel. Parkway 658-W.
Izdėtininkė — Ona Stanulienė.
105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė.
1512 Columbia Rd., So. Boston.
Kasos GL — Marijona Aukštikalnienė.
111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, po bažnytinės svetainės.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

Dvaro... Dainuoja švelniai. Dainos bangavimai malonūs... Rodos supa malonioje vygėje, rodos kalbini tą gražiąją lipniąją mylimąją, rodos, nuneša taveten, kur liko jaunos dienos... Choras jaunutis. Rodos, tai būtų tik ką užžengęs pirmą kartą ant scenos. Nedrąsus ir nekalbantis nusiteikęs seka savo drausmingo vado lengvai dirguojamą ranką. Jis tik žaidžia, tik rodos plesdena... Taip ir norisi ilgiau pasilikti su tuo jaunu ir linksmu būreliu jaunimo. Tai ne visas choras, tai tik dalis. Bet ir tie sugėbėjo išreikšti tai, kas yra visiems brangu ir atmintina. Stiprėkite brangus jaunime!

Na kas gi čia salę? O gi čia smarkioji polkutė ir lėtesnis valtas ir kitos prašmatnybės... Už geriausiai suoktą polką paskelbta dovana... Šoka visi, šoka kaip skrituliai. Vieni tą polkutę šoka rimtai, kiti trankosi. Štai sprendimas, — laimėjo pamelė Adėlė Mikstaitė iš Hyde Park su Vincu Averka iš So. Boston. Geri šokikai, tai ir dovana jiems tinka. Bravo. Lai ši dovana jums bus atmintis ir ateity.

Mano akys nukrypsta į tą gražiąją minią, kuri atvyko pasidžiaugti su darbininkais šios gegužinės proga. Štai matosi mūsų prieteliai ir visuomenės vadai: Kun. S. Kneizis, Kun. J. Vaitekūnas, Kun. A. Baltrušis, Kun. J. Petrauskas, Antanas Kneizys, "Darbininko" redaktorius, toliau eilė biznierių ir politikierių: Governor Councilor Edgar Lindsey, Chairman of Board of Assessors John Twohig ir asesorė Julia Jakavonis. Čia vietiniai biznieriai ir tt. Buvo įdomu sužinoti, kas gi aukavo tuos cup'us sporto laimėjimams. Paaiškinta, kad Brocktono miesto Mayoras Rowe, Councilman'as F. Dukšta, Congressman'as Wigglesworth, representative McCaffrey ir k.

Štai eilė darbininkų, kurie aptarnauja ir mandagiai patarnauja svečiams ir viešnioms: — K. Vaičiūnas, J. Balevičius, K. Grigas, S. Mačinskas, K. Pigaga, P. Tubelis, B. Tamulevičius, Jurgis Grigas, Ieva Bubulienė, Ieva Jurkevičienė, Justina Kašėtienė, Bronė Treinavičienė, Katarina Daukantaitė, Julia ir Veronika Česnauskaitės, Ona Stankienė, M. Kamandulis, P. Juronis, V. Motekaitis, S. Jurkevičius, J. Kašėta, Adomas Česnauskas, A. Bubulis, K. Jakavonis, L. Kumpa, ir k.

Būta ir aukų. Kaikurie aukotojai teko sužinoti, būtent, Petras Veselis, Jonas Jeskelevičius, ir k.
Gegužinė su savo visa programa ir visais kitais įvairumais gražiai ir sėkmingai prabėgo. Tokios gegužinės tai tikrai yra labai naudingos, nes kiek čia buvo pažinčių atnaujinta, kiek prisiminimų, kiek juokų ir tt.

Rap.
Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Atsisaukimas | Gerb. Chorus, Pasizadėjusius Dalyvauti Lietuvių Dienos Programoje

Iki šiai dienai užsiregistravo 70 chorų su virš 3000 dainininkų dalyvauti Lietuvių Dienos programoje. Kad Tamstų įdėtas darbas, pašvenčiant laiką praktikoms ir taupant centus kelionei, nenuieitų niekais, artėjant rugsėjo 10 d. tenka ypatingai susikoncentruoti. Todėl nuo birželio 5 dienos, pradėsiu asmeniškai lankyti visus užsiregistravusius choras, kad susipažinti su dainavimo būdu nustatytų dainų Lietuvių Dienos programoje. Kiek man yra žinoma, gerbiamieji choro vedėjai deda dideles pastangas, kad dainos ko geriausia būtų prirengtos. Bet be širdingos paramos iš chorisčių pusės, prie didžiausių norų, jie neturi galimybės savo užduotį iki aukščiausio laipsnio pravesti.

Gerbiamasis jaunime, atėję istorinė valanda reikšmingą žodį jums tarti. Dalyvauja apie 60 įvairių viso pasaulio valstybių; jų tarpe Lietuvos vėliava plėvėsuoja lygiai kaip ir visų kitų; jų tarpe Lietuvos paviljonas yra su įdomumu lankomas šimtais tūkstančių žiūrovų; atidarant Lietuvių Dieną, Lietuvos valdžios oficialiems atstovams žengiant į parodos teritoriją, bus pasveikinti, kaip ir kitos valstybės, garbingos Amerikos karo artilerijos keliolika šūviais; iš varpų bokštų aidės lietuviškos melodijos; šimto tūkstančių minios akys bus atkreiptos į jus ir lauks jūsų pasirodymo, tai bus svarbiausia ir atsakomygiausia valanda. Čia, gerbiamieji, Tamstoms teks atstovauti Lietuvą ir Lietuvos išeiviją; jūs tarsite viso pasaulio akyvaizdoje Lietuvių vardą viešą žodį, pasireiškianti lietuviškose dainose. Tas visas

bus perduota per radio. To viso akyvaizdoje, kviečiu jus, dainingasis jaunime, šiai iškilmingai valandai artėjant, rengtis visu rimtumu, kad atvykęs pas Tamstas išgirščiau gautinai priuostas dainas. Kad atsiekti 100% pasisekimo, reikalinga visą išmokyti atmintinai. Tam visam reikalinga kuouoliausiai lankyti praktikas, atsižadant vardan Tautos, Valstybės ir Lietuviškos Dainos, visokių asmeniškių malonumų, kurių visur ir visuomet yra pilna. Tad kviečiu visą užsiregistravusį dainuoti jaunimą įrodyti savo pasišventimą tam kilniam darbui. (Visos smulkmenos, liečiančios Lietuvių Dienos programos dalyvius, skelbiama "Muzikos Žiniuose". Laiškais jokios instrukcijos nesiuntinėjamos. Adresas "Muzikos Žinių": 1850 Wabansia Ave., Chicago, Ill.). Tuo tarpu pradėsiu nuo šių kolonijų.

BIRŽELIO MĖNUO
5-ta Westfield, Mass.; 6-ta Gardner, Mass.; 7-ta Worcester, Mass.; 8-ta Athol, Mass.; 9-ta Worcester, Mass.; 12 Cambridge.

Atsisaukimas | Sportininkus

Marianapolyj įvyks didelė sporto Olimpiada Liepos 4, 1939 m. Todėl, prašome visų sportininkų susirūšyti su Sporto Komisija ne vėliau kaip birželio 20, 1939 ir pasisakyti kokiame sporto srityje jie dalyvaus.

Sekantieji yra Olimpiados įvykiai:
1) Lenktynės 75 ydų vyrams.
2) Lenktynės 100 ydų vyrams.
3) Shot put.
4) Šokimas į tolį įsibėgus.
5) Discuso mėtymas.
6) Stiebo voltus (pole - vaulting).
7) Aukštyn šokimas (high jump).
8) Estafetė 300 ydų vyrams (relay - running).
9) Vyrų ir merginų sviedinio (soft ball) žaidimas.
Laimėtojų bus įteiktos dovanos.
Jonas J. Parulis, Pirmininkas.
Sporto Komisija, Marianapolis College, Thompson, Ct.

Baigiantiems Mokslus DOVANOS

Pas Laikrodininką p. Juozą Dilį
366 West Broadway, So. Boston, Mass.
(Ant trečių lubų)

Ofisas atdaras nuo June-Birželio 5 d. ligi July-Liepos pradžios —

Nuo 9 val. ryto ligi 9 val. vak.

Dienos Valandomis Mandagiai Patarnaus Ofiso
Tvarkytoja p-lė B. Kavoliūtė

Užėik į ofisą ŠIANDIEN!

Visi baigiantieji mokslus bei jų Tėveliai, Prieteliai, ir Globėjai, kviečiami atvykti pas p-ną Juozą Dilį, žymiausią Bostone lietuvių laikrodininką ir pasirinkti įvairiausių DOVANŲ. Dovanos ne tik gražios ir naudingos, bet ir žymiai pigesės galės sutaupyti. Nes duodami dideli nuošimčiai nuolaidos. Užėik, o būsi patenkintas.

N. Anglijos Metinė Šventė LIETUVIŲ DIENA Marianapoly Thompson, Conn. Liepos-July 4 d., 1939

Iškilmingos Pamaldos - Sporto Olimpiada - Grupių Parada
Dainų Šventė - Meno Valandėlė - Linksmus Šokiai
Visi Kviečiami Dalyvauti - RENGĖJAI

VIETINĖS ŽINIOS

LANKESI

Penktadienį, birž. 2 d. "Darbininko" redakcijoje lankėsi kun. dr. Jonas Navickas, MIC., Marianopolio Kolegijos rektorius ir kun. Morkūnas, MIC., misionierius - profesorius.

Kun. Dr. J. Navickas birželio 14 d. išvyks į Prancūziją, kur pasiduos specialistų gydytojų

DAKTARAI

Tel. SOU 2712

Dr. J. Landžius
(Seymour)

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
534 Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos 2-4 — 7-8
X-RAY

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius

251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną
(pagal sutartį)

Tel. TROWbridge 6330.

John Repshis, M. D.
(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

278 HARVARD STREET,
Kampas Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.
Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.

IVAIRŲ SKELBIMAI

PARSIDUODA dviejų šeimų namas po 5 ir 4 kambarius su bath, šiltu vandeniu apšildomas, ir kitais improvementais. Atsišaukite: Z. Pocius, 480 E. 7th St., So. Boston, Mass.
(26-2-6)

Slonite Welding Co.

Welding Hot Water & Steam
boilers
Suveldiname boilerius ir kitokius
dalykus
Darbą garantuojame 2 metams.

326 Mass Ave.,
Arlington, Mass.
Tel. Arl. 2316

GELBĖK
SAVO
PLAUKUS

KODEL PLAUKAI KRINTA?
Kaip panaikinti pleiskaną ir kaip
apsaugoti nuo nuplikimo?
Prašykite vardą ir adresą, mes
prisiimsime daugiau informaciją.
ALEXANDER'S CO.
412 W. BROADWAY,
SO BOSTON, MASS.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkiti pas biznierių mėsa, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie
skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parodoa šviežius produktus ir ma-
loniai patarnauja. Nuėjį į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jį skelbimą
matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COlumbia 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Market

P. Baltušius ir p. Klinga, Sav.
273 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

ŽINUTĖS

Birž. 2 d., ir 3 d., Sv. Petro
lietuvų par. bažnyčioje, apart
vietinių kunigų, laikė sv. mišias
kun. J. Jakaitis, MIC., ir kun.
J. Plevokas.

Birž. 3 d., atlankė vietinius
kunigus kun. J. Navickas, MIC.,
ir kun. Morkūnas, MIC.
Birž. 6 d., parapijos salėje,
492 E. 7th St., įvyks Moterų Są-
jungos kuopos susirinkimas.

Birželio 7 d., Sv. Petro par.
bažnyčioje įvyks birželio mėne-
sio ir Sodalicijos mėnesinės pa-
maldos. Po pamaldų naujas ku-
nigas Jonas Padvaiskas iš Law-
rence, Mass. suteiks savo primi-
cijų palaiminimą.

Birž. 10 d., 9 val. ryte, įvyk-
sta, Bostono Kolegijos High
Schoolės kvotimai vaiknamis.
High School stojantiems. Ga-
biausiems yra duodamas Moks-
las dykai arba pusdykiai.

Birž. 3 d., tapo pakrikštytas
sūnus Jono - Marijonos (Keršy-
tės) Bingelių vardais Jokūbas-
Mykolas. Kūmai buvo Jonas
Mikulskis ir Marijona Jarmala-
vičiūtė.

Taip pat buvo pakrikštyta
Petras Samuelio - Marijonos
(Alusevičiūtės) Wright. Kū-
mais buvo Albertas Gailūnas ir
Barbora Flaherty.

Birželio 4 d., Sv. Petro par.
bažnyčioje tapo sušliubotos se-
kančios penkios poros:

Aptiekorius Jonas Vizgirdas
su muzikos mokytoja Anastazi-
ja Marijona Trainavičiūte, gyv.
444 E. 6th St. Liudijo Antanas
Mickūnas ir Ona Trainavičiūtė.

Graborius Domininkas Zalets-
kas ir adv. Juozas Čūns aukoja
po taurę Mėgėjų Valandos kon-
testantams parapijos išvažiavi-
me. Graborius Juozas Kasparas
pasamdė gražius paveikslus,
kuriais tretininkai uždirbo išva-
žiavimo fondui \$27.00. Domi-
ninkas Daunys dovanojo puikią
electrinę lempą. Graborius S.
Borusevičius skolina Mėgėjų
Valandos teisėjams kėdes - sta-
lus. Aukuoja ir kiti, kuriuos
skelbime vėliau. Parapijos vei-
kimo komisija taria padėkos
žodį visiems išvažiavimui auko-
tojams ir darbuotojams.

Birželio 8 d., vakare, prasidės
Dievo Kūno šventės mišparai ir
tęsis per devyns dienas.

Šį vakarą, po pamaldų, įvyks
metinis susirinkimas parapijos
išvažiavimo reikalams. Visi
kviečiami ateiti ir tapti išvaži-
avimo organizatoriais.

Povilas J. Masiulis su Ona
Pašakarnyte, gyv. 111 Bowen
St. Liudytojai buvo Stanislovas
Masiulis ir Ursulė Svagždytė.

Lloyd R. Bilton su Marijona
Buzaitė, gyv. 535 E. 4th St. Liū-

Ukmerge

Seniūnai Turės Dviračius

Visi apskrities valsčių
viršaičiai yra įpareigoti
pasirūpinti, kad materia-
liai pajėgūs ir sveiki seniū-
nai, sėkmingesniai savo

dytojais užsirašę King Bilton ir
Ona Buzaitė.

Vincas Zaremba su choriste
Alena L. Drabavičiūte, gyv. 366
W. 4th St. Liudijo aptiekorius
Algirdas Sidlauskas ir choristė
Alena Taruškaitė. Jaunosios
tėvelis iškėlė saunų bankietą
parapijos salėje.

Edvardas F. Quigley su Ona
Ukanyte, gyv. 57 Bailey St.,
Dorchester. Liudijo Petras Car-
dina ir Ameliya Lalytė.

PASAULINĖS PARODOS
LIETUVIŲ DIENOS NEW
YORKE, ZENKLELIAI

Visi, kurie norėtumėte bei-
jausdami atlikti patriotinę pa-
reigą, parėmimu Lietuvių die-
nos, Pasaulinėje parodoje, New
Yorke, kviečiami įsigyti, tos
dienos atžymėjimui ženkleliai.
Ženkleliai galima gauti ir "Dar-
bininko" administracijoje. Kai-
na 25c.

UŽUOJAUTA

Reiškiame gilią užuojautą p.
Gailūnienai ir jos šeimai, gyv.
8 Winfield St., jos vyrui ir še-
mos tėvui mirus.

B. Masiulio Seima.
So. Boston.

"Big Blow" Bostone

The Federal Theatre
(WPA) vaidintojai vaidi-
na Theodore Pratt'o dra-
matizuotą novelę "Big
Blow". Šis veikalas, vaiz-
duoja tulž Wade Barnett,
jo serganciją motiną ir jo
tetą Jane, kurie iš Nebras-
ka persikėlė gyventi į au-
dros nuteriotą ūkį South
Floridą. Pasaka įdomi ir
patraukianti.

Šią dramą vaidinti pra-
dėjo gegužės 30 d., ir vai-
dins per dvi savaites Cop-
ley Theatre, Bostone.

tarnybos pareigų atliki-
mui, įsigytų dviračius.
Kartu viršaičiai prašomi
tarpininkauti atitinkamo-
se firmose tuos dviračius
nusipirkti žemesnėmis
kainomis ir patogesnėmis
išsimokėjimo sąlygomis.

Širvintai

295 Tūkstančiai Litų Už
Bekonus

Maistui pradėjus beko-
nus širvintuose supirkinė-
ti, apylinkės ūkininkai
pradėjo jų žymiai daugiau
auginti. Nuo pereinamųjų
mėn. iki š. m. balan-
džio 1 d. "Maistas" šir-
vintuose nupirko 2744 be-
konus ir 571 lašininę kiaulę,
už kuriuos ūkininkams
išmokėjo 295,093 litus.
Daugiausia bekonių ūki-
ninkai pristatė lapkričio
mėnesį — 732, o kitais
mėnesiais vidutiniai pris-
tato po 200 — 300.

Kiek Ir Kurias Akcines
Bendroves Valstybė Yra
Įdėjusi Savo Pinigų

Kaunas — Įvairiose ak-
cinėse bendrovėse valsty-
bės išdas dalyvauja savo
kapitalais ir veik visose
tose bendrovėse valst. iš-
das turi akcijų daugiau
kaip 50%. Antai Lietuvos
banko akcinis kapitalas 12
mil. Lt. valst. išdo dabar
jame yra 9 mil. 600 tūkst.
Lt — 80%.

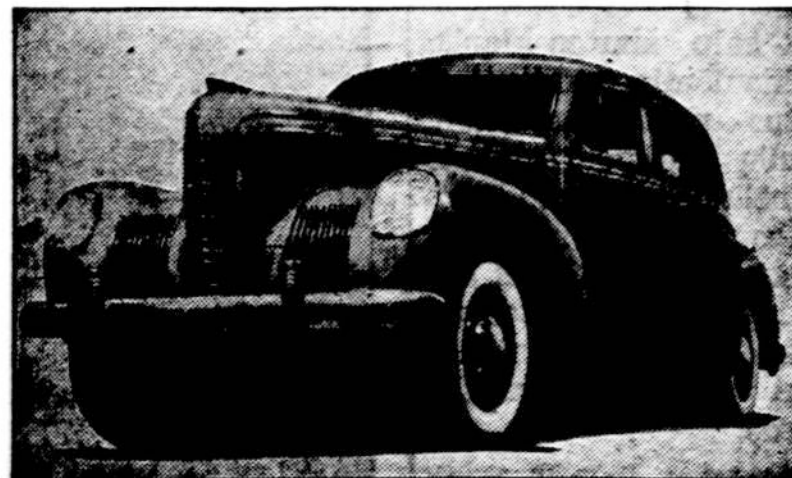
Žemės banko akc. kapi-
talo 50 mil. Lt, valst. išdo
47 mil. 983 tūkst. Lt —
95%.

Kooperacijos banko akc.
kapitalas 3 mil. Lt, valst.
išdo 2½ mil. Lt, 83%.

"Maisto" akc. b-vės ak-
cinio kapitalo 10 mil. Lt,
valst. išdas 6 mil. 979 tūk-
stančius Lt, 69%.

"Spindulio" akc. b-vės
akcinis kapitalas 1 mil.
500 tūkst. Lt, valstybės iš-
do 1 mil. 361 tūkst. Lt,
90%.

1939 Nauji Nash Automobilai

NASH automobilai yra įrengti moderniausiai. Jie
turi air conditioned — žiemą šilta — vasarą vėsu. Taipgi
juose yra įrengta lova, kurioje gali miegoti kaip namie. Jis
yra ruimingas, didesnis už kitus karus, kurie pasiduoda už
aukštesnę kainą. Jis yra pilno dydžio už nebrangią kainą.
Pašaukite mus pademonstruoti ir patys pabandykite jį pa-
draivinti — pavairuoti. Automobilio kaina pristatyto prie
jūsų durų \$839.00 ir aukščiau. Kreipkitės pas savininką —
PETRĄ PILVINĮ. Garadžiaus atdaras dieną ir naktį.

Boston Street Garage
119 Boston St., Dorchester, Mass.
TEL. GEN 9296

"Lietuvos cukraus" akc.
b-vės akcinis kapitalas 6
mil. Lt, valstybės išdo 2
mil. 842 tūkst. Lt, 47,30%.

"Ringuvos" akc. b-vės
akcinio kapitalo 800 tūkst.
Lt, valstybės išdo 419
tūkst. 50,85%.

"Lietuvos viešbučio" ak-
cinės bendrovės akcinis
kapitalas 1 mil. 500 tūkst.
Lt, visos yra valst. išdo.
"Elektros" akc. b-vės
akcinis kapitalas 6 mil. Lt,
valstybės išdo 5 mil. 855
tūkst. Lt, 97,6%.

Auto susisiekimo ir
transporto akcinės b-vės
akcinis kapitalas 1 mil.
200 tūkst. Lt, valstybės iš-
do 720 tūkst. Lt, 60%.

"Gubernijos" akcinės b-
vės akcinis kapitalas 1 mil.
Lt, valstybės išdo 792 tūk-
stančiai 497 Lt, 80%.

"Lietmedžio" akc. b-vės
akcinis kapitalas 375 tūk-
stančiai Lt, valstybės išdo
270 tūkst. Lt, per 80%.

Be to, eilėje Klaipėdoje
buvusių akcinių bendrovių
savo kapitalais valstybės
išdas irgi dalyvavo.

Iš viso šiuo metu tos ak-
cinės bendrovės, kuriose
valstybės išdas savo kapi-
talais dalyvauja, turi 102
mil. Lt akcinio kapitalo, o
valstybės išdas jose turi
85 mil. 111 tūkst. 600 Lt.

"Lietuvos Aido" vyr.
redaktoriui paskirtas
žurnalistas Merkelis. Buv.
redaktorių Alantas Jak-
ševičius būsiąs "Liet. Ai-
do" korespondentu užsien-
iuose.

BIJUTISKIS

Šimet per anksti pradėjo
graustinis trankytis. Ba-
landžio 26 d. po piet, apie
2:30, Cimbarų kaime užė-
jęs mažas debesėlis su per-
kūnija. Kuncevičiaus L.
trenkė klotiman, jį uždeg-
damas. Pakol žmonės su-
bėgo, jau smarkiai degė,
tik spėjo iš tvarto gyvulius
išvaryti. Sudėgė klotimas,
kuliama mašina, visi pa-
kinktai ir tvartas. Trau-
kiant mašiną iš klotimo,
degančių šiaudų plaukštas
užkrito ant galvos ir Kun-
cevičiui apdegino galvą ir
kaklą. Gaisras padarė ne-
mažai nuostolių. Vietinis.

Vaikų Darželiai Lietuvoje

Kaunas, Elta — Šiuo me-
tu Lietuvoje veikia 146
vaikų darželiai (1938 me-
tais veikė 119). Iš jų lietu-
viškų — 108, žydiškų —
32, lenkiškų — 5 ir vokiš-
kų — 1. Visuose vaikų dar-
želiuose yra 5,404 vaikai
(1938 m. buvo 4,730) ber-
niukų — 2,527 ir mergai-
čių — 2,877. Lietuviškuose
darželiuose yra 4,272 vai-
kai, žydiškuose — 940, len-
kiškuose — 192 ir vokiš-
kuose — 10. Paskutiniu
laiku Lietuvos "Vaiko"
Draugija įsteigė naujus
vaikų darželius Šventojo-
je, Kretingoje, Gargžduo-
se, Svėkšnojė, Tauragės
Naumiestyje, Sudargė,
Kudirkos Naumiestyje,
Vištytyje, Kapčiamiestyje,
Merkinėje, Perlojuje, Pi-
vašiūnuose, Zasliuose, Jo-
navoje, Kėdainiuose, Bai-
sogaloje ir Lapiuose.

IZAIJAS SAKO:

Ir pranašas paklydo per
stiprius gėrimus: jis iškly-
do iš savo kelio; jis klai-
džiojo įsivaizdavime ir at-
sidūrė teisme.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
SENIAUSIASIOS VALSTYBĖS
LIETUVIŲ GRABORIUS ir
BALSAMUOTOJAS

Turi Notaro Tėlses
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COlumbia 2637.

Joseph W. Casper
(Kasperas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir
BALSAMUOTOJAS
NOTARY PUBLIC
502 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.
Residence: 198 M St., So. Boston.
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3960.

ZALETSKAS

Funeral Home
564 E. Broadway
So. Boston, Mass.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermainis dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Edw. V. Warabow
(WRUBLAUSKAS)

LIETUVIS GRABORIUS ir
BALSAMUOTOJAS
1156 Washington St.,
NORWOOD, MASS.
Tel. Norwood 1503
Brookton Office
24 Field St.
Tel. Brookton 2005

IVAIRŲ SKELBIMAI

Juozas M. Dilis
Laikrodininkas

Parduodu įvairiausios rūšies auk-
sinius ir sidabrinis daiktus
Taipgi ir pataisau.
366 WEST BROADWAY
So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack
(PLEVOKAS)

Septyniais būdais stogų dengėjas.
Sodevali, Stut Metal Work
Namų Modernizuoja. Mokėstis su
3-6-9-12 mėnesių išsimokėjimu
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
Talso ir stato kaminus.
Geras Darbas — Kainos Zemos
324 E St., So. Boston.
TEL. SOU 1452
Apskaitilavimai ir patarimai dykai

Lietuvis Plumberis
C. J. KUCINSKAS (KAY)

Nelauk vasaros — taisyk dabar,
kol kainos yra žemos.
Atlieku visus plumberio darbus
greitai ir pigiai. Gas ir steam
322 Dorchester St.,
SO. BOSTON, MASS.
Namų tel. SOU 0346
Shapos adresas — 193 Broadway.

Peter's Boston St. Garage

ir Gasoline Station
119 Boston St.,DORCHESTER
Shop Tel. Gen. 9226
Namų — Col. 9057

Vietos 75 karams, taisom-
maliavojame ir alyvuojam
automobilius ir trokus.

Peter Pilvinis, Sav.

Queen Ann Laundry, Inc.

7-9 Ellery St.,
So. Boston, Mass.

Tel. SOU 2939
Jei norite, kad Jūsų drabužiai
būtų švariai išplauti,
paveskite šį darbą mums.

Daug metų atgal
žmonės prašė "ALE"Šiandien jie reikalauja
"PICKWICK"

IŠ KRANO -- PARODYK Į KRANĄ
BUTELIUOSE — 12 OUNCE IR PILNOMIS KVORTOMIS

BREWED BY HAFFENREFFER & CO., INC., BOSTON, MASS., BREWERS SINCE 1870

ISPŪDŽIAI IŠ HINSDALE

(Kalbėta per "Margučio" radiją Cicero, Ill.).

Banguotose laukų lygumose, septyniolika mailių nuo Chicagos, išsistatę gražūs Tėvų Marijonų ūkis ir jame didžiuliuose rūmuose tų pačių Marijonų laikoma vienintelė Amerikos lietuvių aukštesnioji mokykla, kunigų seminarija. Ta vieta vadinama Marijos Kalneliais (Marian Hills), o patys kalneliai prisiglaudę prie Illinois valstybės 7,000 gyventojų miesto, Hinsdale vardu vadinamo.

Gegužės 14 dieną, lietuvių motinai pagerbti, Tėvų Marijonų ūkyje buvo surengtas piknikas, kurian suvažiojo nemažai čikagiečių. Geras mano bičiulis dr. Antanas Rakauskas, įsisodinęs savo automobilį mane ir "Draugo" redaktorių Leonardą Šimutį su dviem jo berniukais, užtvinsiais vieškeliais (mat sekmadienį visi mašinomis bėga iš didmiesčio laukuosna) nuvežė pro Hinsdale į Marijos Kalnelius.

Iš tolo buvo matyti plevesuojant dvi vėliavos, Amerikos margutė ir Lietuvos trispalvė, kurios buvo iškeltos aukštan bokstan, kalbėta kalbėjo, kad čia Illinois laukuose susijungę dvi kultūros: amerikoniškoji ir lietuviškoji... Vėliau patyriau, kad vėliavos įkėlė Marijonų ūkio vedėjas Brolis Tadas Margis.

Arčiau privažiavus buvo girdėti graži muzika. Ūkio kieme išstatytos palapinės, kaip Lietuvoje šventadieniais ar turgadieniais ties bažnyčia galanterininkai, karabelininkai arba bagamazininkai... Vienur juos vadina vienaip, kitur kitaip...

Pikniko "galanterininkai" — bagamazininkai — parduvinėjo lietuviškus saldaičius (kendes), vaišino vaikus ir mergaites ledais (ice cream), vyrai trukčiojo alutį, vienas brolis marijonas parduvinėjo savo pramonės rūkytus lašinius, skilandžius ir kumpius...

Ten pat už langelio, kur rūkyta mėsa buvo parduvinėjama, gretimame tvar-

te žviegė didžiulis kiaulių koncertas, turbūt nemažiau kaip šimtas kiaulių, jei kiaulėmis skaityti ir mažus paršiukus, kurie kiaulių mamų globojami keliuose tvartų skyriuose gražiai kriukčiojo... Kitame tvarte šėmos karvės gražiai išrikiuotos pienu kvepėjo, veršiukai linksmi šokinėjo, mėslus spardė.

Ūkininko vaikui nepaprastai malonu patekti į tokią gyvulynę, bet miesto moterėlės, jaunos ir senesnės, išlindusios iš tvartų skundėsi, kad kvapas negeras ir viena kita tuo jau laistė save pigiomis parfumomis, pudromis ir dailinosi dažais — "pentais"...

Viename tvarte čypė ir kudakino vištos ir viščiukai. Sako, kad marijonų ūkyje yra apie 900 vištų. Tik mums buvo keista, kad vieno vištininko langai raudonai, kaip krauju nudažyti. Kam taip? — klausiamo šeimininkų. Ir... sužinojome labai įdomų faktą.

Tame vištininke buvo maži viščiukai. Jie, pasirodo, kiek patigėję alksa mėsos, raumenų. Negaudami tikros ir svetimos mėsos — jie ima lesti viens kitam raudonas skiauteris... Kuriam laikui praslinkus visi viščiukai būna, paprastai sakant, apšelmavoti (be skiauterių). Tik kai langus kruvinai raudonai nudažo, kai vištininke būna raudona, viskas panašu į mėsos raumenis, tai viščiukai nepastebi savo draugo skiauterių ir tuo būdu visi sveiki išaugs... Manau, kad šis broliukų marijonų viščiukas receptas galėtų kartais tiktų ir žmonėms peštukams, kurie ne kartą nepakėnė savo draugo veido ir tašo... Tik reiktų tonkiems mušikoms spalvas pritaikinti...

Lietuvoje kornų - kukurūzų neaugina. Gal jie ten ir neauga, ne tokia žemė. Tik jau čia, Amerikoje, kornas - kukurūzas galima sakyti yra tautiškas-patrijotiškas grūdas, visur vartojamas, visur pri- taikomas. Valgo kornus

žmonės, parduvinėjami kornai brangiuose "štoruose" popkornų vardu, valgo sūrius ir saldžius, aprūgina juos ir kepina, verda ir šutina, tinka jie prie mėsos ir prie daržovių. Mėgsta juos suaugusieji vyrai ir moterys, skaniai valgo juos vaikai, neatsisako nuo jų karvės, kiaulės, avys ir kiti gyvuliai...

Ir tėvų Marijonų ūkyje kornai užima svarbią vietą, svarbią ekonomišką šaką. Rudenį pripils supiautų kornų, su grūdais, su lambais ir su lapais, pripilą didžiulį kubilą - aruodą, kaip kokio brangaus akse- lo (šiečkos), o paskui per visus metus ima ir šeria visus gyvulius, mėgsta tą pašarą visi ir tunka kiaulės, daug pieno duoda karvės, linksmai žvengia ark- liai.

Marijonų ūkyje viskas moderniškai įrengta ir ūkis didelis šaltinis ir tėvams ir broliams marijo- nams išsilaikyti, prasimai- tinti. Turi pakankamai sa- vo mėsos, savo pieno, savo kiaušinių ir duonos...

Išigijo Marijos Kalnelius marijonai bene 1922 metais. Nupirko ten 240 akerių žemės praktiškas Tėvas Marijonas, kunigas Feliksas Kudirka (miręs 1932 metais). Nebuvo ten nei moderniški įrengimų, nebuvo trobėsių, bet didelis marijonų pasišventi- mas, jų darbas ir Chicagos lietuvių aukos iš paprastų laukų padarė tai, kad šiandien stovi Sv. Juoza- po namai, broliukų ben- drabutis, kaštavęs apie 26,000 dolerių, stovi klė- tys, daržinės, tvartai, rū- sys, o toliau nuo ūkio mo- derniški rūmai, 150,000 do- lerių kaštavusi kunigų se- minarija, kur mokosi pir- mieji lietuviai kunigai, A- merikoje gimę lietuviai jaunuoliai. Viso seminari- joje yra 19 klierikų, būsi- mų kunigų, o šių metų pa- vasarį pirmieji šeši semi- narijos auklėtiniai, pirmie- ji šeši kunigai iš čia išskri- do lietuviškai pamokslus sakyti po plačią Ameriką.

Rektoriauja čia šviesus lietuvis kunigas Juozapas Vaitkevičius; profesoriau- ja daugiausia jauni kuni- gai Marijonai, Amerikoje gimę lietuviai. Visuose Marijos Kalneliuose, taigi

Kai Kun. Mikalojui Daukšai Riedėjo Ašaros...

Kun. Mikalojus Daukša, kilimo nuo Veliuonos, buvo didžios inteligencijos ir ne- mažo mokslo žmogus. Jo senelis, taip pat Mikalo- jus Daukša, turėjo dvarelių, vad. "Babėnų lauke", pu- siaukelėje tarp Kėdainių ir Dotnuvos.

1574 m. kun. M. Daukšai buvo duotas kanauninko vardas; -579 m. jis Krakū klebonas, 1580 m. gauna iš vyskupo m. Giedraičio Kražių koplyčią su Getau- tiškių dvaru ir dviem kail- mais, 1585—1592 m. kan. M. Daukša — Zėmaičių vyskupijos oficijolas, o vė- liau — Betygalos klebonas. Po vysk. M. Giedraičio mirties, 1609 ir 1610 m. kun. M. Daukša valdė Zė- maičių vyskupystę.

Kun. M. Daukša dirbo su vyskupu M. Giedraičiu iš- vien. Vyskupas juo labai pasitikėjo. Juodu buvo di- deli lietuviai patriotai ir dideli reformatų prieštai.

Iš kun. Daukšos raštų pažymėtini du:

1) Katechizmas arba mokslas kiekvienam krikščioniui privalus. 2) Postil- la Catholica. Daukša, gali- ma sakyti, buvo pirmasis mūsų rašytojas katalikas, kaip kad Mažvydas buvo pirmasis reformatas. Rašė Daukša žėmaičių tar- me, stengdamasis suvienodinti lietuvišką rašybą.

Kun. M. Daukša nuo pat savo jaunystės iki mirties buvo susipratęs lietuvis ir karštai mylėjo savo kra- štą. Jis labai graužėsi, kad ne tik didikai, bet ir jų tar- nai pradėjo užmiršti savo gimtąją lietuvių kalbą, o kalbėdavo lenkiškai. Ir štai kartą, nuvažiavęs į Vilnių ir gavęs pasakviti pamokslą, Daukša, be kit- ko, šitaip esą pasakęs:

ir kunigų seminarijoje vy- rauja lietuvių kalba. Įdo- mu, kad pačioje seminari- joje, patys klierikai savo garbės žodžiu, yra pasiža- dę nuo 6 val. rytą ligi 6 val. vakarą kalbėti tik lie- tuviškai. Tas turi džiugin- ti kiekvieną lietuvių: tą ku- ris priklauso parapijoms ir lietuvių tautai, ir tą ku- ris priklauso tik lietuvių tautai. Gražus darbas duos ir gražių vaisių.

V. Uždavins.

— Mūsų, lietuvių, tauta, besimokydama lenkų kal- bos ir ją vartodama, taip yra paniekinusi, apleidusi, ku- neišsivadėjusi savo kalbos, jog kiekvienas tai mato, bet ar gerai padariu- si, vargu bau kas ją pagirs už tai. Kurgi yra, sakau, pasaulyje tauta tokia pras- ta ir niekinga, kuri netu- rėtų šių trijų savų ir lyg į- gimtų dalykų: tėvų žemės, papročių ir kalbos? Visu- amžį žmonės kalbėjo sa- tiškių dvaru ir dviem kail- mais, 1585—1592 m. kan. M. Daukša — Zėmaičių vyskupijos oficijolas, o vė- liau — Betygalos klebonas. Po vysk. M. Giedraičio mirties, 1609 ir 1610 m. kun. M. Daukša valdė Zė- maičių vyskupystę.

Kun. M. Daukša dirbo su vyskupu M. Giedraičiu iš- vien. Vyskupas juo labai pasitikėjo. Juodu buvo di- deli lietuviai patriotai ir dideli reformatų prieštai. Iš kun. Daukšos raštų pažymėtini du: 1) Katechizmas arba mokslas kiekvienam krikščioniui privalus. 2) Postil- la Catholica. Daukša, gali- ma sakyti, buvo pirmasis mūsų rašytojas katalikas, kaip kad Mažvydas buvo pirmasis reformatas. Rašė Daukša žėmaičių tar- me, stengdamasis suvienodinti lietuvišką rašybą. Kun. M. Daukša nuo pat savo jaunystės iki mirties buvo susipratęs lietuvis ir karštai mylėjo savo kra- štą. Jis labai graužėsi, kad ne tik didikai, bet ir jų tar- nai pradėjo užmiršti savo gimtąją lietuvių kalbą, o kalbėdavo lenkiškai. Ir štai kartą, nuvažiavęs į Vilnių ir gavęs pasakviti pamokslą, Daukša, be kit- ko, šitaip esą pasakęs:

Žodynai - Dictionaries

ANGLISKAI - LIETUVISKAS ŽODYNAS, A. Herlito, 399 pus- lapių, popieriniais apdarais — \$2.25, gerasis auksas \$3.00. Dabartinis laikas šis žo- dynas skaitomas geriausiu.

TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ ŽODYNAS, surengė K. Boruta — Pr. Čepėnas, A. Sirutytė — Čepėnienė. Jis turi 1064 pusla- pius. Popieriniais viršelais kai- na \$3.00; gerasis auksas apda- rais — \$3.75.

Užsakymus su money orderiu siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broad- way, So. Boston, Mass.

O. MILAŠIUS IR ŽUVĖDROS

(Istorinis Atsiminimas)

Neseniai miręs rašytojas O. Milašius ilgus metus dirbo Lietuvos diplomati- nėj tarnyboj, būdamas ke- leris metus Lietuvos pir- muoju pasiuntiniu Pary- žiuj, o vėliau ligi mirties — tos pasiuntinybės patarė- ju. Pirmaisiais Tautų Są- jungos gyvavimo metais Lietuva buvo nuolatinis jos klientas, nes nebūdavo nei vienos sesijos, kurios programos nepuoštų lietu- vių lenkų ginčas... O. Mila- šiui dažnai tekdavo būti Lietuvos delegacijos nariu Ženevos posėdžiuose. Kar- tą, einant į T. S.-gos rūmus bylinėtis su lenkais, O. Mi- lašius su kitais delegacijos nariais sustojo valandėlei atsikvėpti ant Ronos tilto pasigrožėti Lemano ežerui. Tokių gamtos mėgėjų ten buvo ir daugiau. Kas gro- žėjosi ežerui ir aplinkiniais kalnais, o kiti žaidė su čia pat skraidančiomis ir kly- kiančiomis žuvėdromis, mesdami joms pyrago ga- balėlius. Žuvėdros mikliai gaudė pyragą ore, varžy- damosios tarp savęs. Vie- na žuvėdra jau buvo pyra- gą sučiupusi, kai kita stai- ga išplėšė jai grobį tiesiog iš snapo ir nuskrido sau. Tai žiūrovams sukėlė gar- daus juoko. O. Milašius, stebėjęs tą paukščių kovą, garsiai tarė: — C'est come entre Pologne et Lithuanie!...

Matyt, kad Lietuva ir Lenkija Ženevoj buvo ge- rai žinomos, nes tilte bu- vusių žiūrovų būry pasi- girdo linksmas pritarimas ir net plojimas. 'L. A.'

Girtuokliavimas, kūniš- koji meilė, pavydas ir vel- nias — visi lygūs tarp sa- vęs. Ką jie užvaldo, to pro- tą pražudo.

Sv. Grigalius

CHECK UP... before you Sign up!

Hotpoint

ELECTRIC REFRIGERATOR

Follow the lead of value-wise refrigerator buyers—"Shop them all. Make a note of claims. Then see Hotpoint."

Be sure that the refrigerator you buy has all the modern improvements which make real value. Hotpoint's Value Yardstick shows the 36 important features you can have at no extra cost.

Check up before you sign up. Come in today and check up on the new 1939 Hotpoint Electric Refrigerators.

SIX-WAY COLD STORAGE COMPARTMENT

Consists of a glass defrosting tray and porcelain enamel meat drawer, constructed to permit six different arrangements.

Hotpoint Value Yardstick Shows 36 Outstanding Refrigerator Features

UNION ELECTRICAL SUPPLY CO. INC.

92 HIGH ST., BOSTON, MASS.

SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas

Telefonas Liberty 2337

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St. Worcester, Mass.

Telefonas Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH 1410 Columbia Rd., South Boston

PHONE So. Boston 2271